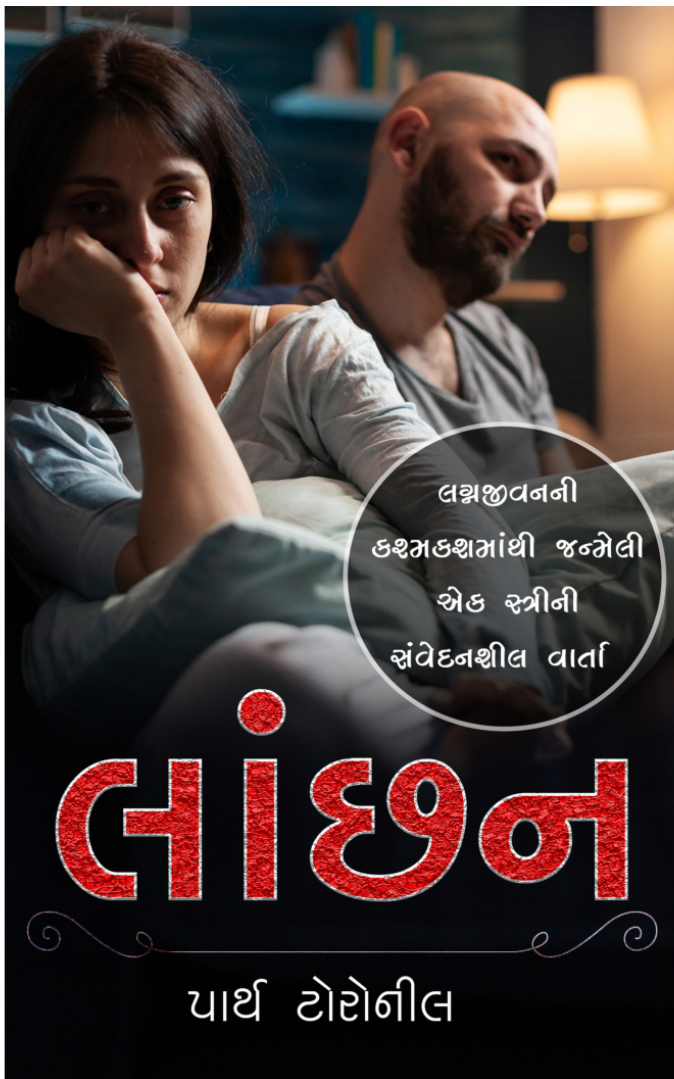

**Short Stories
Series Book 1)
(Gujarati
Edition)**

Toroneel, Parth

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

લગ્નજીવનની
ઉશ્મકશ્મકમાંથી જન્મેલી
એક સ્ત્રીની
સંવેદનશીલ વાર્તા

લાંછન

પાર્થ ટોરોનીલ

લાંછન

લગ્નજીવનની કશ્મકશમાંથી જન્મેલી એક સ્ત્રીની સંવેદનશીલ વાર્તા

લેખક – પાર્થ ટોરોનીલ

ટોરોનીલ પબ્લિકેશન

કૉપિરાઇટ © 2022-23 પાર્થ પટેલ

પુસ્તકનાં બધાં હકો આરક્ષિત છે. લેખકની પૂર્વ લિખિત પરવાનગી વિના આ પ્રકાશનનો કોઈ ભાગ કોઈપણ સ્વરૂપમાં અથવા કોઈપણ રીતે ફોટોકોપિંગ, રેકોર્ડિંગ, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મિકેનિકલ પદ્ધતિઓ દ્વારા, પુનઃ પ્રકાશિત, વિતરણ અથવા પ્રસારિત કરવું ગેરકાનૂની છે. જો કોઈ વ્યક્તિ આવું કરશે તો તેની વિરુદ્ધ કાનૂની કાર્યવાહી કરવામાં આવશે. સંક્ષિપ્ત અવતરણ રજૂ કરતાં પુસ્તક રિવ્યૂના કિસ્સામાં કૉપિરાઇટ કાયદો મંજૂરી આપે છે. લેખકની પૂર્વ લિખિત પરવાનગી માટે સંપર્ક કરો: parthtoroneel@gmail.com

Cover design by Parth Toroneel

લેખકની અન્ય કૃતિઓ

ફિક્શન પુસ્તકો

વૈધ-અવૈધ (A novel) (Paperback)

108 આધ્યાત્મિક અને પ્રેરણાત્મક વાર્તાઓ (Paperback)

~~~~~

નોન-ફિક્શન

મોડર્ન ડ્રગ – પોર્નોગ્રાફી વિષય પરનું પ્રથમ ગુજરાતી પુસ્તક (Paperback)

જીવનમાં વાંચનનું મહત્ત્વ અને તેના ફાયદા (Kindle)

Quote

“Secrecy is the enemy of intimacy. Every healthy relationship is built on a foundation of honesty and trust.”

– Dave Willis (Author)

Index

લેખકની અન્ય કૃતિઓ

Quote

Index

લાંછન

સ્પેશિયલ ડિસ્કાઉન્ટ ઑફર

લાંછન

છેલ્લા એક-બે અઠવાડિયાથી હું મારા શરીરમાં પ્રારંભિક ગર્ભાવસ્થાના લક્ષણો અનુભવવા લાગી છું. આ મહિને મારો માસિક આવ મિસ થઈ ગયો હતો. ઉબકા અને ઉલટી જેવું શરૂ થતું હતું. ખાટું ખાવાનું ખૂબ મન થતું હતું.

લગ્નના એક દાયકા પછી આખરે હું ગર્ભવતી બની હતી!

JOIN GUJARATI CHANNEL @EBOOKSIND હું મારા આવનારા બાળકની મા બનવાની હતી. મારા તન-મનમાં ખુશીની લહેર દોડી રહી હતી. અંતરમાં અનેરા સંતોષનો, પૂર્ણતાનો અહેસાસ મને હરેક પળ ભીજવતો હતો. હું આટલું જલ્દી આ સીક્રેટ કોઈની સામે પ્રગટ કરવા માગતી નહોતી. ખાસ કરીને મારા પતિ સામે...

લગ્નના આ એક દાયકામાં મેં કેટલા માનસિક અને શારીરિક કષ્ટ સહન કર્યા હતાં એ તો ફક્ત હું જ જાણું છું. વાંઝણી ન હોવા છતાં મેં વાંઝણી હોવાનો ઝહેરીલો ડંખ સહન કર્યો હતો. હૈયું સોંસરવું વીધી નાખે એવા સાસુના મહેણાંટોણાં સાંભળ્યા હતાં. માતૃત્વ સુખથી વંચિત રહેવાનો અહેસાસ ગુમાવ્યો હતો. હું એ બધાં કષ્ટ, વ્યંગ્ય, ઉલાહના અને મહેણાંટોણાંને શરીર પર ચોટેલા ગંદા કીડાની જેમ દૂર ફેંકી દેવા માગતી હતી. લોકોના મોઢા સીવી દેવા માગતી હતી. સાસુના ચહેરા પર ખુશીની વસંત મહોરતી જોવા માગતી હતી, અને પતિના ચહેરા પર..?

હજુ તો મારા પતિને આ ખુશખબર વિશે બિલકુલ ખબર નહોતી. જ્યારે કડવી સચ્ચાઈ વિશે ખબર પડશે ત્યારે તેમની પર આઘાતની વીજળી ત્રાટકશે અને અમારા લગ્નજીવનમાં કેવું તોફાન-તાંડવ ઊભું થશે એની તો હું અત્યારે ફક્ત કલ્પના જ કરી શકતી હતી. પરંતુ બાળકને જન્મ આપવા માટે હું કોઈ પણ તોફાનનો સામી છાતી સામનો કરવા કટિબદ્ધ હતી. મારી કૂખમાં ઉછરી રહેલા નાજુક જીવ માટે હું કોઈ પણ પ્રકારનો ત્યાગ કરવા પણ તૈયાર હતી.

પતિનું સ્મરણ થતાં જ મારા મનમાં કશુંક ડંખી ગયું. મનમાં ઝેર જેવી કડવાશ પ્રસરી ગઈ. પછી મારા હોઠ પર વ્યંગ્યાત્મક હસી ખીલી ઉઠી. હું નીચલો હોઠ હળવેથી દાંત વચ્ચે દબાવીને મનમાં બબડી: ‘ખબર નહીં જ્યારે હું તેમને કહીશ કે: ‘હું મા બનવાની છું’ ત્યારે તેમને કેવું લાગશે? આઘાત પામીને તત્ક્ષણ પૂછશે કે: ‘કોના બાળકની મા?’ ત્યારે હું શું જવાબ આપીશ? શું પિયુષ આ કડવા સત્યનો ઘૂંટ આસાનીથી ગળા નીચે ઉતારશે? શું તે મને અને આવનારા બાળકને સ્વીકારશે? એમના દિમાગમાં કોધનો જ્વાળામુખી નહીં ફૂટે? એમનો પુરુષ-અહમ્ નહીં ઘવાય? શું તે એવું પૂછવાનું સાહસ કરી શકશે કે: ‘તારી કૂખમાં કોનું બચ્ચું ઉછરી રહ્યું છે?’ તે એમના દિમાગ અને દિલના દરવાજા બંધ કરીને, પોતાની પ્રતિષ્ઠા બચાવવા માટે શું હોઠ સીવી લેશે..?? કંઈ પણ થઈ શકે છે; અને એ માટે મારે તૈયાર રહેવાનું છે.’ –

પરંતુ હું આ વિશે વધુ ચિંતિત નહોતી. મારું બાળક એકદમ સ્વસ્થ અને તંદુરસ્ત જન્મે બસ એવી જ પ્રાર્થના ઈશ્વરને કરતી હતી.

મેં ઘણું વિચારીને આટલું મોટું કદમ ઉઠાવ્યું હતું. માતૃત્વ સુખ પ્રાપ્ત કરીને મેં કપાળ પરથી ‘વાંઝણી’ હોવાનું લાંછન મિટાવવા માટે પરંપરાનો ભંગ કર્યો હતો, નૈતિક મર્યાદાનું

ઉલ્લંઘન કર્યું હતું, પરંતુ મેં જે કર્યું હતું તે ખૂબ સમજી વિચારીને કર્યું હતું.

લગ્ન પહેલાં હું IT કંપનીમાં જોબ કરતી હતી. હું મારી રુચિ અનુસાર કામ કરતી હતી, પરંતુ લગ્ન પહેલાં જ મારી સાસુએ મને સ્પષ્ટ કહી દીધું હતું કે, તું લગ્ન પછી જોબ નહીં કરે. મમ્મી-પપ્પાના દબાણમાં આવી મેં મન મારીને એમની શરત માન્ય રાખી હતી. પિયુષે MBA કર્યું હતું. MBA પૂરું કરીને તે તેના પિતાના બિઝનેસમાં જોડાઈ ગયા.

એ સમયમાં તેમના પિતાનું હૃદય હુમલાથી મૃત્યુ થઈ ગયેલું. ત્યારબાદ તેમણે પિતાનો બિઝનેસ સંભાળી લીધો. અમારા લગ્ન વખતે પિયુષની ફક્ત મા જ હતી. સગાઈ થયાના એક વર્ષ પછી અમારા લગ્ન ધામધૂમથી સંપન્ન થયા. હું પણ ખૂબ ખુશ હતી કે મને મારા સપનાંનો રાજકુમાર મળ્યો, પરંતુ હનીમૂનની રાત્રે મારી ખુશીઓ અને સપનાંની પાંખો કપાઈ ગઈ.

હનીમૂનની રાત્રે મારી ઘણી કામચેષ્ટાઓ બાદ પિયુષે ઉડાન ભરી અને ઘડામ કરતો નીચે પટકાયો. જાણે ઉડાન ભરતા પહેલાં કોઈ પક્ષીની પાંખો કાપી લીધી હોય. એમનું શરમજનક પરફોર્મન્સ જોઈ મારું હૃદય બેસી ગયું. મારા મનમાં એક ડર ધૂસી ગયો.

‘જો આવું છે તો પછી દાંપત્ય જીવન કેવી રીતે સુખેથી વિતશે?’ મેં એની સામે જોઈને મનોમન ખુદને આ પૂછ્યું હતું. પછી મેં ખુદને એમ કહી તસલ્લી આપવાની કોશિશ કરી કે: ‘કદાચ પહેલી વખતના મિલનને લીધે આવું થયું હશે. મેં ક્યાંક વાંચ્યું હતું કે કેટલાંક પુરુષો તરુણવયથી વધુ પડતાં હસ્તમૈથુનની નિયમિત ટેવને કારણે વહેલા સ્ખલિત થઈ જતાં હોય છે.’ ત્યારે મેં મારું મન મનાવી લીધેલું, પરંતુ લગ્નના બે મહિનામાં અમે જેટલી વખત સહવાસ માણવાની કોશિશ કરી એટલી વખત મારી આ ધારણાં ખોટી સાબિત થતી ગઈ.

લગ્નજીવનમાં શૈયાસુખ માણવાના મારા આરમાનોના ફૂલ કરમાઈ પડ્યા. પિયુષનું પુરુષત્વ ખરેખર બેજાન હતું. ઉડાન ભરવામાં તે અસમર્થ હતાં. હું આ વિશે તેમને કંઈ કહી શકું તેવું સાહસ મારાથી નહોતું થતું. તેમના અહમને ચોટ પહોંચશે તો સંબંધમાં ખટરાગ પેદા થશે, અને પછી અમારી વચ્ચે અંતર આવી જાય એવું હું બિલકુલ નહોતી ઈચ્છતી. દાંપત્ય જીવનમાં શરૂના બે વર્ષ ખૂબ અગત્યના હોય છે. આ સમયમાં પ્રેમ અને ધનિષ્ઠતાના મૂળ એમના દિલમાં જેટલા ઊંડા ઉતરે એટલા ઉતારવા મેં પૂરી કોશિશ કરી, પણ એમણે ક્યારેય એવો પ્રયત્ન એમની તરફથી ન કર્યો.

એમનું ખીલેલું મૂડ જોઈ હું ક્યારેક બિસ્તરમાં પહેલ કરતી. એમને સહવાસ માટે ઉત્તેજિત કરી મૂકે તેવી લાંબજરી અને નાઇટી પહેરતી. મને ભારે અચરજ થતું જ્યારે હું એમની સામે નિર્વસ્ત્ર હાઉં છતાં એમના પુરુષત્વમાં કોઈ હલચલ થતી નહીં. મારી અનેક કામચેષ્ટાઓ છતાં એ કડકાઈ લાવી શકતા નહીં. હું અસમંજસ ભાવે એમની સામે જોઈ પૂછતી: ‘વ્હોટ ઇટ રોંગ વિથ યુ? મને નગ્ન જોઈ તમને જરાય ઉત્તેજના મહેસૂસ નથી થતી? શું હું તમને ઉત્તેજિત કરવા કાફી નથી?’ મારા પ્રશ્નોના જવાબમાં મને એમના પુરુષત્વ જેવું શિથિલ મૌન મળતું...

*

અમારા લગ્નના પાંચ વર્ષ વીતી ગયા. મારા જીવનભાગમાં સુખના ફૂલ કરમાઈને ખરવા લાગ્યા હતાં. મારે એમની ચૌન સમસ્યાનું કારણ પકડવું હતું અને એનો ઈલાજ કરવો હતો. હું ભણેલી-ગણેલી સ્ત્રી હતી. મેં આશાનું દામન ના છોડ્યું. આધુનિક યુગ વિજ્ઞાનનો યુગ હતો. દરેક પ્રકારની તકલીફનો ઈલાજ સંભવ હતો.

છેલ્લાં ચાર વર્ષમાં મારા અને પિયુષની વચ્ચે કોઈ પ્રકારનો રોમેન્ટિક કે જાતીય સંબંધ નહોતો સ્થપાયો, જેના લીધે જે ઈમોશનલ બોર્ડિંગ અને ઇન્ટિમસી રચાવી જોઈએ એના

અભાવે મારી અંદર ઠંડો ખાલીપો ભરી દીધો હતો. મારી પણ કેટલીક દૈહિક જરૂરિયાત હતી. રોજ રાત્રે બિસ્તરમાં મન કોઈનો ઘનિષ્ઠ સંગાથ ઝંખ્યા કરતું. દેહમાં ઉઠતી અતૃપ્ત કામેચ્છા હસ્તમૈથુનથી તો સંતૃપ્ત કરી લેતી, પણ બસ એટલું જ પૂરતું નહોતું. મારું ‘સ્ટ્રીમન’ કોઈ પુરુષ મને સમજે, ચાહે, મારી પરવા કરે, મારી ઈચ્છાઓ, સપનાંઓ, આકાંક્ષાઓ વિશે પૂછે, એની બાંહોમાં ભરી રોમેન્ટિક સંવાદ કરે એવી અદમ્ય ઈચ્છા ઉઠતી. મારી આંખોમાં જોઈ તે મારા પ્રત્યે પ્રેમ મહેસૂસ કરે, મને છેડે, હસાવે અને ઑફિસ જતાં પહેલાં મારી આંખોમાં જોઈને ‘I LOVE YOU...’ આ ત્રણ મેજિકલ શબ્દો કહે – લગ્ન પહેલાં મેં આવા રોમેન્ટિક પતિની રંગીન કલ્પનાની રંગોળી મનમાં પૂરી હતી, કમસેકમ લગ્નના થોડાંક વર્ષ સુધી...

પણ લગ્ન કરી હું તદ્દન વિપરીત હકીકત જીવી રહી હતી. મારા મનમાં ધોર હતાશા અને દુઃખના વાદળો વરસી રહ્યાં હતાં. આશાના સૂર્યોદયનો ઉઘાડ થશે કે નહીં એ અનિશ્ચિતતા મને વધુ હતાશ કરી મૂકતી. હું મન મારીને ખુશ રહેવાનો પ્રયાસ કરતી હતી, ઘરના બધાં કામકાજ કરતી હતી. સાસુમા મારા વ્યવહાર કુશળતાથી ખૂબ ખુશ હતાં. હું એમનું પૂરું ધ્યાન રાખતી. ઘરમાં તેઓ કોઈ કામ હાથ લેતા ત્યારે હું એમને કહેતી: “મમ્મીજી, હવે તમારા આરામ કરવાના દિવસો છે. હું બધું કામ કરી લઈશ.”

“તું બધું કામ કરી લે છે હું જાણું છું, પણ હું અપંગ થોડી છું.” તે હસીને કહેતાં, “તારી સાથે કામ કરું છું તો શરીરમાં સ્ફૂર્તિ બની રહે છે.”

“તેમ છતાં તમે થોડી વાર આરામ કરી લો.” હું હસીને કહેતી.

“અરે તું આવી છે પછી મારે તો આરામ જ આરામ છે. બસ એક બાળક આપીને મને થોડી બચીકૂચી ખુશી પણ આપી દે, તો મારું જીવન ધન્ય ધન્ય થઈ જશે.” તેમણે મારી સામે આશાભરી નજરથી જોયું.

મારા હૃદયમાં કશુંક તીક્ષ્ણ ચૂભી ગયું. એમની આંખોમાં જોવાનું સાહસ મારાથી ન થયું. હું નજર ઝૂકાવીને કામમાં વ્યસ્ત થઈ ગઈ

*

દિવસો વિતતા જતાં હતાં એની સાથેસાથે સાસુમાની પૌત્રની અપેક્ષાઓ પણ બળવત્તર બનતી જતી હતી. ટીવી જોતી વખતે જ્યારે બેબી ડાયપર અને પાવડરની એડ્સ આવતી, ત્યારે મને આડકતરી રીતે બાળક માટે એમની ઈચ્છા યાદ કરાવતાં...

એક દિવસ તો તેમણે કહ્યું, “પ્રિયલ બેટા, હવે તમે બંને શેની રાહ જુઓ છો? તમારા લગ્નના સાડા પાંચ વર્ષ થઈ ગયા. તમે કશું કરતાં કેમ નથી? શું કોઈ સાવધાની વર્તો છો? કે કોઈ બીજી વાત છે?” તેમણે મારી સામે સંદેહપૂર્ણ નિગાહથી જોયું.

એ પળમાં મારી જીભ પર : ‘મમ્મીજી, મને એવા પુરુષની સાથે બાંધી દેવામાં આવી છે જેનામાં પુરુષત્વની કમી છે.’ – પણ આ શબ્દો મારી જીભ પરથી હોઠ પર લાવવાની હિંમત હું સમેટી ન શકી. હું ચુપ રહી. આ સ્થિતિમાં જો કોઈનો દોષ હતો, તો એ ફક્ત પિયુષનો હતો. તે પોતાના વિશે બધું જાણતા હોવા છતાં મારી સાથે લગ્ન કર્યા! પોતાની યૌન અસમર્થતા છુપાવીને ચુપી સાધી રાખી.

એમની યૌન સમસ્યા વિશે વાત કરવા મારા મનમાં શરમ અને સંકોચની તોલિંગ દીવાલ ઊભી હતી, પરંતુ હવે એ દિવાલ મારે તોડવાની હતી. મારે આ વિશે પિયુષ સાથે વાત કરવાની જ હતી. એ રીતે કે તેમના અહમને ઠેસ ના પહોંચે; અને તેઓ વાતની ગંભીરતાને

સમજીને પોતાનો ઈલાજ કરવા માટે તૈયાર થઈ જાય.

*

લગ્નની છઠ્ઠી એનિવર્સરી વીતી ગઈ. અમારી વચ્ચે જે પ્રેમ અને ઘનિષ્ઠતા હોવી જોઈએ એનું નામોનિશાન હવે રહ્યું નહોતું. અમે એક છત નીચે રહેતાં હતાં, પણ એકબીજાના થઈ શક્યા નહોતાં. અમારા લગ્ન ફક્ત મેરેજ સર્ટિફિકેટ પર ટક્યા હતાં. હું એનિવર્સરીનું કોઈ સેલિબ્રેશન ઉજવવા ઈચ્છતી નહોતી. પિયુષ અને સાસુમા બંનેની ઈચ્છા હતી કે ઘરમાં નાનું-મોટું સેલિબ્રેશન થાય, જેમાં માત્ર ખાસ લોકોને આમંત્રિત કરવામાં આવે, પણ મેં પિયુષને સ્પષ્ટ ના પાડી દીધી. હું સગા-સંબંધીઓની નજરમાંથી છૂટતા પ્રશ્નોના તીરથી વીંધાવા માગતી નહોતી.

એ સાંજે પિયુષ મને એક રેસ્ટોરન્ટમાં ડિનર કરાવવા લઈ ગયા. ઘરે આવીને મેં હિંમત કરીને એમની સાથે ખુલીને બાળકના પ્લાનિંગની વાત કરી.

“છ વર્ષ થઈ ગયા, પિયુષ. હવે આપણે કંઈક કરવું પડશે. મમ્મીજીની આપણાં પાસેથી કેટલીક અપેક્ષાઓ છે.”

“કેવી અપેક્ષાઓ?” આડા પડેલા પિયુષે પડખુ ફેરવ્યા વિના જ રૂખા અવાજમાં પૂછ્યું.

મેં કરવટ બદલીને એમની સામે જરા ખિન્ન ભાવે જોયું, “શું તમે નથી જાણતા કે એક સાસુને તેમની પુત્રવધૂ પાસેથી કેવી અપેક્ષાઓ હોય?”

“હું કોશિશ કરું છું, પણ નથી થતું તો હું શું કરું?” પિયુષે દાઢમાં કહ્યું.

મેં એમની પાસે સરકીને એમની પીઠ પાછળ આલિંગી લીધું, “તમે નિરાશાજનક વાતો કેમ કરો છો? દુનિયામાં બધું જ સંભવ છે. દરેક તકલીફનો ઈલાજ છે. સમસ્યા છે તો એનું સમાધાન પણ હોય જ છે.”

પિયુષે મારો હાથ એમની છાતી આગળથી દૂર હડસેલી નાખ્યો. વેધક નજરે મારી સામે જોઈને ઓશીકું લઈ બીજા બેડરૂમમાં જતાં રહ્યાં.

હું સ્તબ્ધ થઈ ગઈ એમનું વર્તન જોઈને! એમને ન તો મારામાં કોઈ રસ રહ્યો હતો, ન તો સંવાદ કરવામાં. મારી અંદર કશું કાંટા જેવું ચૂંભી ગયું. મન ઉદાસીમાં ડૂબી ગયું. “ખબર નહીં આ પુરુષ કઈ માટીનો બનેલો છે!?” – મેં મનમાં દુઃખી થઈને નિસાસો નાખ્યો.

છઠ્ઠી એનિવર્સરી પછી તો દિવસે ને દિવસે સાસુમાનો અત્યાચાર મારા ઉપર સતત વધતો જતો હતો. એમના મહેણાંટોણાં અને કડવી વાતોથી મારું હૃદય વેદનાથી ભરાઈ જતું. વગર વાંકે મારું સ્ત્રીત્વ વગોવાતું એ મારાથી સહન નહોતું થતું. મારી સહનશક્તિનો બાંધ દિવસે દિવસે તૂટી રહ્યો હતો...

*

એક દિવસ રાત્રે મેં હિંમત કરીને એમને કહ્યું, “પિયુષ, તમે એક સારા ડોક્ટર પાસે સલાહ લઈને તમારો ઈલાજ કરાવી લો. ઘરમાં મમ્મીજીના મહેણાંટોણાંથી હું ત્રાસી જાઉં છું. જ્યાં સુધી તમારો ઈલાજ ચાલતો રહે ત્યાં સુધી હું જોબ કરીને ખુશ રહેવાની કોશિશ કરીશ.”

પિયુષ વિચારમાં પડી ગયા. મારું કામ પર જવું તેમને બિલકુલ પસંદ નહોતું. ખરેખર તો તે એમની યૌન અક્ષમતાથી પરિચિત હતાં, અને તે નહોતાં ઈચ્છતા કે લગ્ન પછી હું પરપુરુષ

તરફ આકર્ષિત થાઉં કે શારીરિક સંબંધ રાખું. તેમને ડર હતો કે, મારી અતૂટ કામેચ્છાઓ મને લગ્નરત સંબંધ રાખવા માટે મજબૂર કરી શકતી હતી, પણ હું એવી સ્ત્રી નહોતી. મને બસ એક પુરુષનો પ્રેમ મળે એટલું જ કાફી હતું. મેં ક્યારેય લગ્નરત સંબંધ માટે વિચાર્યું પણ નહોતું. મારે બસ પિયુષની ચીન સમસ્યાનો ઈલાજ જોઈતો હતો. ફક્ત શારીરિક જરૂરતો સંતોષવા બીજા પુરુષનું પડખું સેવવું એ મારી પ્રકૃતિ નહોતી. હું બસ સુખી અને ખુશહાલ દાંપત્ય જીવન ઝંખતી હતી. મા બનીને બાળકોના ઉછેર અને ભણતરમાં મારા જીવનનો હેતુ શોધવા માગતી હતી, પણ એ હેતુ સાકાર થશે એવો અણસાર મને દૂર દૂર સુધી દેખાતો નહોતો.

“બહાર જઈને જોબ કરવાની ઈચ્છા તો તું મનમાંથી કાઢી જ નાખજે!” પિયુષે કડવા સ્વરમાં તરત મને સંભળાવ્યું, “મમ્મી ક્યારેય સ્વીકારે નહીં.”

“તો તમે એમને કહીને સમજાવો.”

“હું કહીશ તો ઘરમાં કલહ ઊભો થશે. હું એક કામ કરી શકું છું. તારામાં રચનાત્મક પ્રતિભા છે એટલે તું ઘરે બેસીને ટૂંકી વાર્તાઓ અને લેખ લખી મેગેઝીનમાં મોકલ, જેથી તારી અંદરની રચનાત્મક પ્રતિભા ખીલશે, અને તું સમયનો સદુપયોગ પણ કરી શકીશ. હું કાલે તને લૅપટૉપ અપાવી દઈશ.”

હું જે ઈચ્છતી હતી તેનું આ યોગ્ય સમાધાન નહોતું. ચોવીસ કલાક ઘરમાં રહીને એકાકીપણું મને ડરામણું લાગતું હતું. આમ તો મને ઘરની બહાર જવા પર કોઈ પ્રતિબંધ નહોતો, પરંતુ લગ્ન બાદ કૉલેજ સમયની જૂની સખીઓ સાથેનો સંપર્ક તૂટી ગયો હતો. બે-ત્રણ સહેલી સાથે ક્યારેક ફોન પર વાતચીત થઈ જતી. હવે મારે એ જૂના સંબંધોને જીવિત કરવા હતાં. હું જે ઘૂટન ભરી માનસિક અવસ્થામાં જીવી રહી હતી એમાંથી બહાર નીકળીને લોકો સાથે હળવા-મળવાનું મારા માનસિક સ્વાસ્થ્ય માટે ખૂબ આવશ્યક હતું. નહિતર હું મેન્ટલી ડિપ્રેસ્ડ અવસ્થાની ઊંડી ખાઈમાં પડી જઈશ એવો મને ડર સતાવવા લાગ્યો હતો.

મારો સ્વભાવ હંમેશાથી ખૂબ જ સીધો, સરળ અને સહજ રહ્યો હતો. મારા સ્વભાવમાં ક્યારેય વિદ્રોહી ભાવ નહોતાં, પરંતુ હું જે સંબંધમાં હતી એમાંથી રચાયેલા સંજોગો મારી અંદર વિદ્રોહી ભાવ જગાડી રહ્યાં હતાં. મારી પાસે વિદ્રોહ કરવા માટેના એક-એકથી ચઢિયાતાં કારણો હતાં, પરંતુ મેં મારા મનોભાવ પિયુષ સામે પ્રગટ ન કર્યા. મેં સંશયથી એમને પૂછ્યું “પિયુષ, સમસ્યા સામે આંખ આડા કાન કરવાથી સમસ્યા હલ નહીં થાય.”

“મને કોઈ સમસ્યા નથી, સમજી?” તેમણે ગુસ્સે થઈ કહ્યું.

“તમને શું લાગે છે કે હું એટલી ભોળી છું કે પુરુષ વિશે કંઈ જાણતી નહીં હોઉં?” મેં ઉતાવળા અવાજમાં સંતાપ વ્યક્ત કર્યો, “તમે તમારી જાતને કોઈ ભ્રમમાં રાખવાની કોશિશ ના કરો. નહીંતર મમ્મીજી તેમના પૌત્ર-પૌત્રીનો ચહેરો જોયા વિના જ સંસારમાંથી વિદાય થઈ જશે.”

પિયુષ થોડીવાર ચુપ રહીને દબાયેલા અવાજમાં બોલ્યા, “ઠીક છે. હું મારો ઈલાજ કરાવી લઈશ.”

“તો પછી કાલે જ હું તમારી સાથે ડોક્ટર પાસે આવીશ.”

“તું મારી સાથે કેમ આવીશ? હું એકલો ડોક્ટર પાસેથી સલાહ લઈ લઈશ.” પિયુષના અવાજમાં બેરુખી સ્પષ્ટ સંભળાતી હતી.

મારા મનમાં કશુંક ચટકો ભરી રહ્યું હતું. અમારા સંબંધમાં એક ગાંઠ પડી ગઈ હતી...

પિયુષે બીજા જ દિવસે એક લેપટોપ અને પ્રિન્ટર લાવી દીધું, સ્ટેશનરી પણ લાવી દીધી. મેં મારી મનોભાવનાઓને શબ્દોમાં ઢાળવાનો આરંભ કરી દીધો. લેખનકાર્યથી મને ઘણી માનસિક અને શારીરિક શાંતિનો અનુભવ થયો. હું મારા માનસિક સંતાપથી બચવાના ઈલાજ શોધી રહી હતી, તો બીજી બાજુ સાસુની તકલીફો અને અધીરાઈ વધી રહી હતી.

મહિનાઓ વર્ષોમાં તબદીલ થઈ રહ્યાં હતાં. જોત જોતાંમાં અમારા લગ્નને નવ વર્ષ વીતી ગયા. સાસુમાની વાણીમાંથી હવે મધુરતા સાવ ગાયબ થઈ ગઈ હતી. તેમના મોઢામાંથી માત્ર વ્યંગબાણ જ છૂટતા. મારા હૃદયની આરપાર નીકળી જાય તેવા કઠોર. વાત વાત પર મને કોસવાનું હવે તેમની દિનચર્યામાં શામિલ થઈ ગયું હતું. હું એમની કટુતા અને વ્યંગબાણો કવિતાઓ અને વાર્તાઓમાં વ્યક્ત કરતી રહેતી.

“પ્રિયલ! ઘરની તરફ પણ થોડું ધ્યાન આપા!” એક સવારે સાસુમાએ મને તીખા અવાજમાં ટોકી.

“મારા વગર ઘરનું કયું કામ થંભી ગયું છે?” મેં પણ હવે મારી સ્વાભાવિક સરળતા ત્યાગી દીધી હતી. હું પણ પલટોને એમને જવાબ આપવા લાગી હતી.

“લગ્ન થયે નવ વર્ષ વીતી ગયા, છતાં એક બાળક પણ આપી ન શકી. ઘર ગૃહસ્થી સામે ક્યારે ધ્યાન આપીશ? બાળકો ક્યારે કરીશ?”

“જ્યારે સમય આવશે ત્યારે બાળકો પણ થઈ જશે.”

“ખબર નહીં એ સમય ક્યારેય આવશે?” સાસુમા ગુસ્સે થઈ બોલ્યા.

હું આગળ કશું ન બોલી નહીં એટલે સાસુમા આગળ બળાપો ઠાલવતાં બોલ્યાં, “તારા પગ ઘરમાં ટકતા જ નથી પછી બાળક કરવા તરફ ધ્યાન ક્યાંથી જાય? બહાર તારા બધાં શોખ પુરા થાય છે પછી પતિ સાથે શું લગાવ થાય? એને સમય અને પ્રેમ આપીશ ત્યારે જ તો બાળક થશે.”

હું વેધક નજરે સાસુમા સામે જોઈ રહી. મારા મનમાં ક્રોધનો જવાળામુખી ફૂટી નીકળ્યો હતો. એ પળમાં મન થયું કે, સાસુમાને બધી સચ્ચાઈ જણાવી દઉં. કમસે કમ એમના મહેણાંટોણાં તો બંધ થઈ જશે, પરંતુ શું તે મારી વાત પર વિશ્વાસ કરશે? કદાચ નહીં કરે. પોતાના દીકરાની કમજોરી શું કામ કોઈ મા સ્વીકારે?

“ખબર નહીં કેવી ઉજ્જડ કૂખ લઈને આવી છે! કોરિધાકોર જમીન પર પણ વરસાદના બે ટીપાં પડે તો ઘાસ ઉગી નીકળે છે. તારી કૂખમાં તો જાણે પથ્થર પડ્યા છે પથ્થર!”

સાસુમાની ઉગ્ર વાણીથી મારું હૈયું ચારણી-ચારણી થઈ ગયું. આંખોમાંથી આંસુ વહેવા લાગ્યા. જો હું એમની સામે બોલીશ તો ઝઘડો વધુ વકરશે, આડોશ-પાડોશના લોકો મારી જ બદબોઈ કરશે, ઈજ્જત મારી જ વગોવાશે – એમ વિચારી હું મન પર સખત સંયમ સાધી ચુપ રહી. મારી માએ આપેલા સંસ્કારો એ સમયે મારામાં સંયમબળ ભરી રહ્યાં હતાં. હું ગુનેગારની જેમ આંસુ સારતી ઊભી હતી. એમની જીભ જ્યારે મારા માબાપની નાલેશી કરવા બેફામ બોલવા લાગી, ત્યારે મારું સંયમબળ તૂટી ગયું. હું તરત બેડરૂમમાં જઈ અંદરથી દરવાજો ધડામ કરતો બંધ કરી દીધો. ઓશીકામાં મોં દબાવી હું ધ્રુસકે-ધ્રુસકે રડવા લાગી...

સાસુમાના મહેણાંટોણાં સાંભળીને હું માનસિક રીતે ડિપ્રેશનમાં આવી ગઈ હતી.

લેખ, કવિતા અને વાર્તાઓમાં મનનો આક્રોશ કાઢ્યા પછી પણ મારા મનની બળતરા ઓછી થતી ન હતી. દિન પ્રતિદિન મારો માનસિક સંતાપ વધતો જ જતો હતો. પિયુષ તરફથી મને કોઈ દિલાસો મળતો નહોતો. તેમણે મને કહ્યું હતું કે, તેઓ એક આયુર્વેદાચાર્ય પાસેથી સલાહ લઈને પોતાની જાનેન્દ્રિયોને પુષ્ટ કરવા કેટલીક યોગીક ક્રિયાઓ, જડીબુટ્ટીઓ અને દૂધની સાથે કોઈ ચૂર્ણ લઈ રહ્યાં છે. હું સમજી ગઈ કે તે કોઈ ઢોંગી વૈદના ચક્કરમાં ફસાઈ ગયા છે.

“તમે કોઈ સારા ડૉક્ટરને કેમ નથી બતાવતા?”

“તું ચુપચાપ લેપટોપમાં તારું કામ કરા” તેમણે મારી સામે તુચ્છ નજર ફેંકી, “આખો દિવસ કામ પરથી થાકીને ઘરે આવતા જ બચકાં ભરવા લાગે છે.”

“બચકાં તો આખો દિવસ મમ્મીજી મને મહેણાંટોણાં મારીને ભરે છે.” એમની આ વાત પર હું આક્રોશભાવથી બોલી ઉઠી, “તમે તમારી જાતને સમજો છો શું? ઘર સંભાળવામાં, સાસુની સેવા કરવામાં અને લેખનકાર્ય કરવા માત્રથી એક પત્નીના જીવનમાં ખુશી આવી શકે છે? એના સિવાય એને બીજું કશું ના જોઈએ? તમે સમજતાં કેમ નથી કે એક સ્ત્રી આનાથી પણ વધુ કંઈક ઝંખતી હોય છે. તે પોતાના પતિ પાસેથી એક બાળક પણ ઝંખતી હોય છે. તે એક મા બનીને એક સ્ત્રીની પૂર્ણતાને પ્રાપ્ત કરવા માંગે છે. આ ઘરમાં શું બની રહ્યું છે એ તમને દેખાતું નથી? મમ્મીજી મારા અને મારા માબાપ વિશે કેવું કેવું બોલે છે એ પણ તમારા કાને નથી પડતું? તમે મારી ખુશીની નહીં, તો કમસે કમ એમની ખુશીની તો પરવા કરો!”

“તું થોડી ધીરજ રાખ.” તે ગુસ્સે થઈ ગઈ ઉઠ્યા, “અત્યારે હું બિઝનેસ એક્સપાન્ડ કરવામાં વ્યસ્ત છું એટલે સ્ટેસમાં રહું છું. તું ત્રીસી વટાવે પછી જ બાળક કરીશું.”

“બાળકની વાત છોડો, પહેલાં સંબંધ બાંધવા તમે સક્ષમ બનો, એ માટે યોગ્ય ઈલાજ કરાવો.”

“ઈલાજ તો તારે કરાવવો જોઈએ! ખામી તારામાં પણ હોઈ શકે છે, સમજી?” તેમણે ડોળા કાઢીને મારી સામે જોયું. ડ્રોઅરમાંથી સિગારેટ અને લાઈટર લઈને તે બાલ્કનીમાં જતાં રહ્યાં. મારી આંખોમાં આંસુ ભરાઈ આવ્યા અને હૃદય કાયના પાત્રની જેમ તૂટી ગયું. મનમાં એમના પ્રત્યે ઘૃણા અને નફરતના કાંટા ઊગી નીકળ્યા.

*

બીજે દિવસે મેં ગૂગલ પર ‘best endocrinologist near me’ સર્ચ કર્યું. 5 out of 4.4 સ્ટાર રેટિંગ જોઈ મેં ડોક્ટરનું નામ વાંચ્યું. ડૉ. ફાલ્ગુની પટેલ (એન્ડોક્રિનોલોજિસ્ટ). નામ મને ઓળખીતું લાગ્યું. મેં તરત લિન્ક પર ક્લિક કર્યું. વેબસાઈટ પર ડૉ. ફાલ્ગુની પટેલનો ફોટો જોતાં જ મારી આંખો સામે સ્કલ સમયમાં સાથે ભણતી ફાલ્ગુનીનો ચહેરો તરવરી ઉઠ્યો. મારા ચહેરા પર સ્મિત ખીલી ઉઠ્યું. આજે પણ એના ચહેરાનું તેજ જરાય ઝાંખું પડ્યું નહોતું. મેં હસતાં હોઠે તરત જ વેબસાઈટ પર જઈને સલાહ લેવા અપોઈન્ટમેન્ટ બુક કરાવી લીધી.

હું બીજે દિવસે બપોરે ફાલ્ગુનીની ક્લિનિકમાં બેઠી હતી. તે મને જોતાં જ મને મારા નામથી બોલાવી. એક દાયકા બાદ પણ તેને હજુ મારું નામ યાદ છે એ વિચારે હું સાનંદાશ્ચર્ય પામી. પણ અપોઈન્ટમેન્ટના સમયમાં તેણે મારી સાથે હું જે સમસ્યા લઈને આવી હતી તેની પ્રોફેશનલ વાત જ કરી. ક્લિનિકમાંથી બહાર નીકળતા પહેલાં તેણે મને એનો પર્સનલ ફોન નંબર પણ આપ્યો અને કહ્યું કે, કોઈ પણ વાત હોય તો મને તરત કૉલ કરજો. ત્યારબાદ મેં એ દિવસે જ તેણે જણાવ્યા હતાં એ બધાં ‘ફર્ટિલિટી’ ટેસ્ટ કરાવ્યા.

એક અઠવાડિયા પછી મારા રિપોર્ટ આવ્યા. રેડિયોલોજિસ્ટે મારા રિપોર્ટ એકદમ નોર્મલ કહ્યા. ગર્ભવતી થવા મારામાં કોઈ ખામી ન હતી એ જાણીને મને પૂરી ખાતરી થઈ ગઈ કે, પિયુષમાં જ કોઈ ખામી છે.

એક નિયમિત અવધી બાદ અમે જ્યારે સંબંધ બનાવ્યો, ત્યારે મને એમના પુરુષત્વમાં કોઈ ફરક દેખાયો નહીં. મેં નિરાશભાવે એમને કહ્યું “તમે ઢોંગી વૈદના ચક્કરમાં પડ્યા વિના કોઈ સારા ડૉક્ટરને કેમ નથી બતાવતા?”

“શું ફાયદો? આયુર્વેદમાં કોઈ ઈલાજ નથી તો પછી એલોપથીમાં શું હોવાનો?”

“તમે કેવી સંકુચિત સોચવાળી વાત કરો છો. તમે તો ભાણેલા છો. એક અભણ વ્યક્તિના મોઢેથી પણ આવી વાત સારી ના લાગે. આજે વિજ્ઞાન ક્યાંથી ક્યાં પહોંચી ગયું છે. મેડિકલના ક્ષેત્રમાં અભૂતપૂર્વ પ્રગતિ થઈ છે. કમસેકમ તમે તો આવી વાતો ના કરો.”

“તો શું કરું?”

“હું બસ તમારા સિમેન એનેલિસીસનો રિપોર્ટ કઢાવવા ઈચ્છું છું.”

“મારે એવો કોઈ રિપોર્ટ કઢાવવો નથી.” તેમણે ખિન્નભાવે મારી સામે દાંત ભીંસ્યાં.

“પિયુષ, હું મમ્મીજીના મહેણાંટોણાંથી તંગ આવી ગઈ છું!” બોલતાં જ મારાથી રડી પડાયું. હૈયામાં બળતરા જાગી ઉઠી. “તમે એક વખત સિમેન એનેલિસીસનો રિપોર્ટ તો કઢાવો. પ્લીઝ. જો કોઈ ખામી હશે, તો એનો ઈલાજ થશે.”

“એવું પણ હોય શકે કે તારામાં કોઈ કુદરતી ખામી હોય. તું જ વાંઝણી હોય.”

હું ચોંકીને બોલી ઉઠી, “તમારા હિંમત કેવી રીતે થઈ મને એવો શબ્દ કહેવાની! થોડાં દિવસ પહેલાં મેં મારી ફર્ટિલિટીનો રિપોર્ટ કઢાવ્યો છે.” મેં મારા મેડિકલ રિપોર્ટની ફાઈલ એમને પકડાવી, “આ જુઓ રિપોર્ટ. હું ગર્ભવતી થવા પૂરી રીતે સક્ષમ છું.”

પિયુષે ફાઈલમાં નજર ફેરવીને બંધ કરી દીધી, “આપણે બાળક દત્તક પણ લઈ શકીએ છીએ ને.”

“તમે પહેલાં રિપોર્ટ તો કઢાવો! દત્તક લેવાની વાત અત્યારથી કેમ કરો છો?” હું એમની આંખોમાં જોઈ વધુ ખિન્ન થઈ, “મમ્મીજી ક્યારેય પરાયા લોહીને પોતીકું નહીં માને. પિયુષ, જો તમે કાલે ફર્ટિલિટી ટેસ્ટ માટે ક્લિનિક પર મારી સાથે નહીં આવો, તો હું મારા પિયરે જતી રહીશ.” બોલતાં મારી આંખો ભરાઈ આવી, “મમ્મીજીના મહેણાંટોણાં હું મન મારીને સહન કરી લઉં છું, પણ મારા માબાપને વગોવતા શબ્દો મારાથી સહન નથી થતાં. મારું હૈયું વેદનાથી ચીરાઈ જાય છે.” કહી હું ઘૂસકું મૂકી રડી પડી. પિયુષે મને સાંત્વના આપવા ન એક શબ્દ કહ્યો, ન હૂંફ ભર્યો હાથ મારા ખભે મૂક્યો. તે ઊભાં થઈને ડ્રોઅરમાંથી સિગારેટનું પેકેટ અને લાઈટર લઈ બાલ્કનીમાં જતાં હતાં ત્યારે મારા હૈયા પર વેદનાનો વળ ચઢ્યો.

“પિયુષ, તમે આટલા નિષ્ઠુર હૃદયના કેવી રીતે હોઈ શકો છો?” મેં આંસુ લૂછીને દાંત ભીંસ્યા, “જો તમે કાલે મારી સાથે નહીં આવો તો હું ડિવોર્સ માટે ફાઈલ મુકીશ.”

એકાએક પિયુષના પગ બાલ્કની તરફ જતાં અટકી ગયા. ડોક ઝટકાભેર મારી સામે મરડાઈ. તેમના ચહેરા પર આઘાતજનક ભાવ ઉપસી આવ્યા, “ધમકી આપે છે મને?”

“ના. ચેતવાણી આપું છું. ડિવોર્સ લેવા કોર્ટમાં મારી પાસે મજબૂત કારણ છે.” મેં

બ્રહ્માસ્ત્ર છોડ્યું, “તમારી અસલિયત જગજાહેર થઈ જશે પછી કોઈ તમારી સાથે ફરી લગ્ન કરવા તૈયાર નહીં થાય, અને તમારી બદનામી થશે એ અલગથી.”

પિયુષ મારી આંખોમાં એકીટશે જોઈ રહ્યાં. તે બે પળ ઊંડા વિચારમાં પડી ગયા.

“તમે મને મજબૂર કરશો, તો હું યુપ નહીં બેસી રહું. મારા હક માટે લડીશ. હવે વાત મારા અને મારા માબાપના આત્મસન્માન પર આવી ગઈ છે.”

પિયુષ નજર નીચી કરીને દબાયેલા અવાજમાં બોલ્યા, “ઠીક છે. હું કાલે તારી સાથે આવીશ.”

ડિવોર્સનું બ્રહ્માસ્ત્ર ચડાવતા જ તેમને ઢીલા પડી જતાં જોઈ મારા મનમાં હતાશાના વાદળોનો ગડગડાટ થોડોક શમ્યો, પરંતુ હવે સિમેનનો એનાલિસિસ રિપોર્ટ શું આવશે એ વાતની શક્યતા હજુ અકબંધ ગોરંભાયેલી હતી...

*

બીજે દિવસે અમે ડો. ફાલ્ગુની પટેલના ક્લિનિક પર પહોંચ્યા. ફાલ્ગુની મારી બાળપણની દોસ્ત છે એ વિશે પિયુષને ખબર નહોતી અને એ વિશે એમને કહેવું મને જરૂરી પણ ન લાગ્યું.

“તમારા ફર્ટિલિટી ટેસ્ટના રિપોર્ટ એકદમ નોર્મલ છે, પ્રિયલ.” ડો. ફાલ્ગુનીએ મારા રિપોર્ટની ફાઈલ બંધ કરીને ડેસ્ક પર મૂકી, “પિયુષજી, તમારા ફર્ટિલિટી ટેસ્ટના રિપોર્ટની ફાઈલ લાવ્યા છો?”

“મારા ફર્ટિલિટી ટેસ્ટ તો હજુ કરાવવાના બાકી છે.”

“ઓકે. તો સૌપ્રથમ, તમે અહીં સિમેન એનાલિસિસ ટેસ્ટ આપવા આવો, એ પહેલાં ખાસ અગત્યની વાત જાણી લો. પાંચ દિવસ સુધી વીર્ય સ્ખલન ન કર્યું હોય એ પછી જ સિમેનનું સેમ્પલ આપવું, તો જ સિમેન એનાલિસિસ ટેસ્ટના શ્રેષ્ઠ પરિણામો મળશે. તમે છેલ્લી વખત ક્યારે સ્ખલન કર્યું હતું?”

પિયુષ વિશે આવા અંગત સવાલ ફાલ્ગુનીના મુખેથી પૂછાતા હું ભારે ક્ષોભ અનુભવવા લાગી. હું નજર નીચી કરીને જાણે કશું સાંભળતી ન હોય એમ બેઠી રહી. અમે સંબંધ બનાવ્યે પંદર દિવસ વીતી ગયા હતાં. જ્યારે પિયુષે જવાબમાં ‘આજે સવારે’ કહ્યું ત્યારે મને ઝટકો લાગ્યો. તે તેમની જાતીય ઈચ્છાઓ ખાનગીમાં જ સંતોષી લે છે અને મારી જરૂરત ક્યારેય મહેસૂસ થતી નથી એ જાણી મારું મન ઉદાસ થઈ ગયું.

“ઓકે. પાંચ દિવસ પછી સવારે 5થી સાડા 7 વાગ્યાની વચ્ચે તમે ટેસ્ટ આપવા આવજો.”

“એટલું વહેલા? દસ-અગિયાર વાગે આપવા આવું તો નહીં ચાલે?”

“ના. વહેલી સવારે કલેક્ટ કરાયેલા સેમ્પલમાં શુક્રાણુની કુલ સંખ્યા અને સામાન્ય આકારના શુક્રાણુઓની વધુ ટકાવારી હોય છે.” ફાલ્ગુનીએ માહિતી આપી, “તમારા શુક્રાણુનો ટેસ્ટ લેવા માટે તમને એક પ્લાસ્ટિક કન્ટેનર આપવામાં આવશે. તમારે એક પ્રાઈવેટ રૂમમાં જઈ કન્ટેનરમાં વીર્ય સ્ખલન કરવાનું રહેશે. પછી એ વીર્યમાં તમારા શુક્રાણુઓનું માઈક્રોસ્કોપ હેઠળ એનાલિસિસ થશે. આ એનાલિસિસ તમારા વીર્ય અને શુક્રાણુની ગુણવત્તા/quality અને માત્રા/quantity કેવી છે એનો રિપોર્ટ આપશે.”

“આ ટેસ્ટનો રિપોર્ટ કેટલો સમય લે?” તેમણે પૂછ્યું.
“સામાન્ય રીતે એક અઠવાડિયું.”

*

એક અઠવાડિયા બાદ, પિયુષના ફર્ટિલિટી ટેસ્ટનો રિપોર્ટ આવ્યો. રિપોર્ટ જોઈને હું દંગ રહી ગઈ. રિપોર્ટમાં તેમનો ફર્ટિલિટી ટેસ્ટ એકદમ નોર્મલ હતો!

“થઈ ગઈને હવે શાંતિ?” પિયુષ મારી સામે ડોળા કાઢી ગરજ્યા, “મને તો તારા રિપોર્ટ જ ખોટા લાગે છે. તું જ વાસ્તવમાં વાંઝણી છે અને જૂઠો આરોપ મારા પર લગાવે છે.”

“જૂઠો આરોપ તો તમે મારી પર લગાવી રહ્યાં છો. પૈસા ખવડાવીને તમે આ જૂઠો રિપોર્ટ તૈયાર કરાવ્યો છે.” મેં એમની આંખોમાં જોઈને કહ્યું ત્યારે એમના ચહેરા પર પકડાઈ ગયાના ભાવ ઉપસી આવ્યા, પરંતુ એને છુપાવવા તે તરત ગુસ્સે થઈને જોરથી મને એક તમાચો ઝીંકી દીધો.

હું સ્તબ્ધ થઈ ગઈ! ચચરતા ગાલ પર હાથ મૂકી મેં વેધક નજરે એમની આંખોમાં જોઈને દાંત ભીંસ્યા, “તમાચાથી તમે તમારું સત્ય દબાવવાનો વ્યર્થ પ્રયત્ન ના કરો. તમને ખબર છે કે તમારા વાંઝિયાપણાનો ઈલાજ નાઈલાજ છે, પરંતુ તમે એની સજા મને કેમ આપી રહ્યાં છો?” એકીશ્વાસે બોલતાં બોલતાં મારો અવાજ રૂદનમાં તરડાઈ ગયો. “મેં શું અપરાધ કર્યો છે?”

“ચુપ થા સાલી કમજાત! હજુ મારી મર્દાનગી ઉપર શક કરે છે?” ગુસ્સે ભરાઈને તેમણે મને બીજા બે તમાચા ઝીંકીને મારા માબાપ વિશે અનાપ-શનાપ બોલવા લાગ્યા.

તેમણે લગ્ન પછી પહેલીવાર મારા ઉપર હાથ ઉઠાવ્યો એ વાતે હું સ્તબ્ધ થઈ ગઈ હતી. કશું વિચારવા કે કરવા મારું મન સુન્ન પડી ગયું હતું. તેમના ક્રોધિત સ્વભાવનો પરિચય મને છેક અંદર સુધી ધ્રુજાવી ગયો. ઘણાં સમયથી એમના મનમાં ભરાયેલો ગુસ્સો તેમણે મને થપ્પડો અને લાત મારીને કાઢ્યો. હું એમના અત્યાચાર મૂંગા મોંએ સહન કરી રડતી રહી. હું એમને એક શબ્દ પણ બોલવા હિંમત સમેટી ન શકી. તેમણે પોતાનું જૂઠ દબાવવા અને હું ફરીથી ક્યારેય આ વિશે એક શબ્દ ન ઉચ્ચારું એ માટે મને પટ્ટાથી મારી. એક પુરુષ પોતાની પત્ની સાથે આટલી ક્રુતાથી વર્તી શકે એવી મેં ક્યારેય કલ્પના પણ નહોતી કરી.

“ફરી ક્યારેય ડિવોર્સની કે મારા રિપોર્ટ કઢાવવાની વાત ઉચ્ચારીશ? ભસ..!!”

તે મારા વાળ ખેંચીને, પીઠ પર પટ્ટાના સોળ ઉપસાવીને પૂછતાં. હું કોઈ જવાબ ન આપતી એટલે તેમણે મારા માબાપ વિશે હલકા શબ્દો ઉચ્ચારવાનું અને મને ઢોરમાર મારવાનું શરૂ કર્યું. બંધ દરવાજાની બહાર સાસુમાંને હું બૂમ પાડી મદદ માગતી રહી, પણ એમણે પણ મારા પર કોઈ અનુકંપા દર્શાવી નહીં.

“નહીં ઉચ્ચારું ક્યારેય. ભસ કરો.” આખરે મારાથી દર્દ અસહ્ય થઈ પડતાં ટૂંસકાંઓ વચ્ચે મારા મુખમાંથી શબ્દો સર્ચા. તેમણે મારી મારપીટ બંધ કરી. એ રાત્રે એમણે મારા પર જે ક્રૂતા ગુજારી એ અનુભવે મારું આખું અસ્તિત્વ ભયથી સુન્ન પડી ગયું હતું. જિંદગીમાં ક્યારેય મારા પર કોઈએ આવું નિષ્ઠુર વર્તન નહોતું કર્યું. ઘરેલુ હિંસામાં પીડાતી સ્ત્રીઓ કેવું મહેસૂસ કરતી હશે એ મેં ત્યારે અનુભવ્યું.

સાવ મૂલ્યહીન, તુચ્છ, ક્ષુલ્લક...

હાડ-માંસના દેહથી વધુ કશું નહીં...

મારા શરીર પરથી મારપીટના નિશાન એક મહિના પછી લગભગ રુઝાઈ ગયા. મનમાં મને એમના ફર્ટિલિટી ટેસ્ટના રિપોર્ટ પર શક હતો એની ખાતરી એ રાત્રે જ થઈ ગઈ હતી, છતાં મારા શકને પાકા પાચે ચકાસવા માટે હું ફાલ્ગુનીને કૉલ કરી એના ક્લિનિક પર પહોંચી. પિયુષે મને જે રિપોર્ટ બતાવ્યો હતો એ રિપોર્ટની ઝેરાક્ષ મેં ફાલ્ગુનીની સામે મૂકી. રિપોર્ટ જોઈને તે ચોંકી ઉઠી.

“આ રિપોર્ટ તો જાલી છે.”

એની વાત સાંભળી હું જરાય ચોંકી નહીં. પિયુષના ઓરિજનલ ફર્ટિલિટી ટેસ્ટના રિપોર્ટ ફાલ્ગુનીએ આસિસ્ટન્ટ પાસે મંગાવ્યા. તેણે મારા હાથમાં ઓરિજનલ રિપોર્ટ મૂકી કહ્યું “તારા હસબંડની સ્પર્મ મોટિલિટી (શુક્રાણુની ઝડપથી આગળ વધવાની ક્ષમતા) અને સ્પર્મ મોર્ફોલોજી (શુક્રાણુનો આકાર અને કદ) રિપોર્ટ એમના પુરુષ વંધ્યત્વ/infertileને સ્પષ્ટ સાબિત કરે છે.”

રિપોર્ટ જોઈને મારા હૈયે આઘાત લાગ્યો. પિયુષે મારી સાથે મોટો વિશ્વાસઘાત કર્યો હતો. પોતાનું જૂઠ દબાવવા મારા પર વગર વાંકે અત્યાચાર ગુજાર્યો હતો એ વાતે હવે મારા મનમાં ક્રોધ ભડકી ઉઠ્યો.

“ફાલ્ગુની, મારે ગર્ભવતી થવા માટે કેટલા શુક્રાણુઓની જરૂર હોય છે?”

“સ્ત્રીના ઈંડાને ફળદ્રુપ કરવા માટે માત્ર એક શુક્રાણુની જરૂર પડે છે. સરેરાશ, દરેક વખતે પુરુષો જ્યારે સ્ખલન કરે છે ત્યારે તેઓ લગભગ 100 મિલિયન શુક્રાણુઓ છોડે છે; એમાંથી લગભગ 5,000 શુક્રાણુઓ utero-tubal જંકશન સુધી પહોંચે છે, તેમાંથી લગભગ 1,000 ફેલોપિયન ટ્યુબની અંદર પહોંચે છે, અને એ 1,000 શુક્રાણુઓમાંથી માત્ર 200 શુક્રાણુ જ ઈંડા સુધી પહોંચે છે; અને અંતમાં, 200 શુક્રાણુના જૂથમાંથી માત્ર 1 નસીબદાર શુક્રાણુ ઈંડામાં પ્રવેશ કરે છે અને એને ફલિત કરે છે!”

“તો એમના શુક્રાણુઓ મને મારા ઈંડાને ફલિત કરવા સક્ષમ નથી?”

ફાલ્ગુનીએ નકારમાં માથું હલાવ્યું.

“આવી સમસ્યા થવાનું કોઈ કારણ? જન્મજાત હશે કે કોઈ ઇજાને લીધે?”

“અત્યારે તો હું ફક્ત અનુમાન જ લગાવી શકું છું કે, કદાચ તેમને અંડકોશ પર ગંભીર ઇજા, ક્રોનિક હેલ્થ પ્રોબ્લેમ્સ, નશીલા પદાર્થોનું સેવન અથવા અન્ય પરિબળો એમના વંધ્યત્વ માટે કારણરૂપ હોઈ શકે છે.”

“એમના વંધ્યત્વનો કોઈ ઇલાજ?”

“પ્રોપર ઇલાજ ત્યારે જ શક્ય છે જ્યારે એમના અંડકોશ અને શિશ્નની તપાસ કરવામાં આવે, એ જગ્યાએ એમને ભૂતકાળમાં કોઈ ઇજા થઈ હતી કે શું એ પણ એમની પાસેથી જાણવું જરૂરી છે. જો ગંભીર ઇજા થઈ હોય, તો કદાચ ઇલાજ શક્ય ન પણ બને.” ફાલ્ગુનીએ થોડી વાર અટકીને કહ્યું “તારે એમની સાથે વાત કરી સત્ય જાણવું જોઈએ અને એમને ઇલાજ માટે તૈયાર કરવા જોઈએ.”

“હું પ્રયત્ન કરીશ.”

મેં જે દિવસે પિયુષ સાથે લગ્ન કરવા ‘હા’ પાડી એ દિવસને આજે હવે હું કોસવા લાગી છું. લગ્નનો એ નિર્ણય મારી જિંદગીનો સૌથી ખરાબ નિર્ણય સાબિત થશે એવી મને સ્વપ્ને કલ્પના નહોતી. એમણે ફરીથી ક્યારેય મારા પર હાથ ઉપાડ્યો નહોતો અને એમણે મારા સાથે જે વિશ્વાસઘાત કર્યો, જે અત્યાચાર ગુજાર્યો એનો રતીભર પણ અફસોસ ભાવ નહોતો. ખબર નહીં એ ઈન્સાન કઈ માટીનો બનેલો છે?

સાસુમાનો શાબ્દિક અત્યાચાર ચાલુ જ હતો, અને દિન-પ્રતિદિન તેમનું ટૉર્ચર વધતું જ જતું હતું. એમના મહેણાંટોણાંથી મારું હૃદય વેદનાથી ફાટી જતું હતું અને બીજી તરફ પતિની ઉપેક્ષાને લીધે મારો માનસિક સંતાપ વધ્યે જતો હતો. મને લાગતું કે, આખી દુનિયામાં હું સાવ એકલી પડી ગઈ છું. મારો પતિ અને સાસુ મારા દુશ્મન બની ગયા છે. હું મારા માબાપને મારી પરેશાની કહી શકતી નહોતી. મારું દર્દ હું એમના હિસ્સામાં શું કામ નાખું? એમણે તો એમની જિંમ્મેદારી નિભાવી હતી. એમણે તો મારા લગ્ન કરાવીને મને વિદાય કરી દીધી હતી. હું મારા દાંપત્ય જીવનની પરેશાની એમને જણાવીને વધુ પરેશાન શું કામ કરું? મેં મનોમન દ્રઢ નિર્ધાર કરી લીધો કે, હું જ મારી પરેશાની સાથે લડીશ અને કોઈ રસ્તો કાઢીને જીત હાંસલ કરીશ.

જે રાત્રે મારું આત્મસન્માન ઘવાયું હતું એ રાત્રે મેં માની લીધું કે હવે પિયુષ નહીં સમજે. મારે જ કંઈક પગલું લેવું પડશે અને એને એવો કરારો જવાબ આપીશ કે તે મારી સામે બોલવા માટે કે કરું કરવા અસમર્થ બની જાય.

હું બાળક વિના કદાચ આખું જીવન વિતાવી શકતી હતી, પરંતુ કપાળ પર ‘વાંઝણી’ હોવાનું જૂઠું લાંછન લઈને આજીવન જીવવા નહોતી ઈચ્છતી. એક સ્ત્રી તરીકે મારી પણ કેટલીક ઈચ્છાઓ હતી, જરૂરિયાતો હતી... હું લગ્નજીવનમાં ચુપચાપ અન્યાય સહન કરતી રહું અને આજીવન માનસિક સ્તરે રિબાતી રહું એ માટે મારા માબાપે મને પરણાવી નહોતી...

મારે હવે કોઈ રસ્તો શોધવાનો જ હતો...

*

એક મહિના બાદ, મારી કૉલેજ સમયની સહેલી મયૂરી બરોડા રહેવા આવી હતી. કોલેજમાં તે મારી જુનિયર હતી અને તેના લગ્ન એ જ કોલેજના હેન્ડસમ હંક પ્રભાસ ઠક્કર સાથે થયા હતાં. પ્રભાસ અને હું ધોરણ અગિયાર-બાર સાયન્સથી સાથે ભણતા હતાં અને કૉલેજમાં પણ બેચમેટ હતાં. અમારી દોસ્તી દાયકા જૂની હતી અને હજુ પણ અકબંધ હતી. કૉલેજ સમયમાં અમે બંને એકબીજાના પ્રેમમાં ગળાડૂબ હતાં, પણ અમારા પ્રેમની નિયતિ જુદી હતી. કોલેજના આખરી વર્ષમાં જ્યારે પ્રભાસે મને લગ્ન માટે પ્રપોઝ કર્યું, ત્યારે હું આનંદવિભોર થઈ ‘હા’ કહી એનો લગ્નપ્રસ્તાવ સહર્ષ સ્વીકાર્યો હતો. અમારા લગ્ન માટે ફક્ત અમારી ‘હા’ જ કાફી નહોતી. અમારા પ્રેમ પર અમારા માબાપની મંજૂરીની મહોર પણ જરૂરી હતી.

પ્રભાસની અને મારી જાતિ અલગ હતી; આ વાતે મારા માબાપ અમારા પ્રેમસંબંધને સ્વીકારવા કોઈ કાળે તૈયાર નહોતાં. જાતિવાદની તોલિંગ દીવાલ કૂદી હું ક્યારેય લાગણીબંધનમાં જોડાઈ ન શકી. પ્રભાસના માબાપને જાતિવાદથી કોઈ વાંધો નહોતો. એમણે તો મને જોયા પછી ‘હા’ કહી દીધેલી, પણ મારા માબાપ નાત બહાર મારા લગ્ન સ્વીકારવા તૈયાર નહોતાં. મામા અને કાકા તરફથી એમની પર દબાણ હતું. હું ભાગીને પ્રભાસ સાથે કોર્ટ મેરેજ કરી શકતી હતી, પણ એ રીતે હું મારા માબાપને દુઃખી અને બેઈજજત કરવાની હિંમત ક્યારેય સમેટી ન શકી.

આખરે, અમે અમારા પ્રેમને એક સુંદર વળાંક પર છોડીને આગળ વધવાનું નક્કી કર્યું.

આજે પણ મારા દિલની ગહેરાઈમાં પ્રભાસ પ્રત્યેનો પ્રેમ ધબકે છે. તેની સાથે વિતાવેલી રોમેન્ટિક ડેટ્સની યાદો હજુ પણ મારા મનના એક ખૂણે મેં સાચવીને રાખી છે. ક્યારેક એ યાદો વાગોળીને ભાવુક થઈ જાઉં છું. ખરેખર કોઈકે સાચું જ કહ્યું છે કે, પહેલો પ્રેમ ક્યારેય ભૂલી શકાતો નથી.

અમારી આ લવસ્ટોરી મયૂરી ખૂબ સારી રીતે જાણતી હતી. મારા અરેન્જ મેરેજ પિયુષ સાથે થયા, એના ચાર વર્ષ પછી પ્રભાસ અને મયૂરીએ પ્રેમલગ્ન કરી લીધા. એ બંને પણ એક જાતિના નહોતાં, પણ એમના માબાપને એ વાતે કોઈ વિરોધ નહોતો. કાશ, મારા માબાપ પણ મયૂરી જેવાં હોત તો આજે હું કલ્પી પણ ન શકું એટલી ખુશ હોત.

મયૂરી અને પ્રભાસના લગ્નને પાંચેક વર્ષ થઈ ગયા હતાં. તેમને બે વર્ષનો દીકરો હતો. એ બંનેની સાથે મારી ક્યારેક ક્યારેક ફોન પર કે ફેસબૂક પર વાતો થતી રહેતી. બે મહિના પહેલાં જ હું એમના દીકરા, ઋત્વિકના જન્મ દિવસ પર ગઈ હતી. પ્રભાસને જેટલી વખત હું જોતી એટલી વખત મારી અંદરની સ્ત્રી વશીભૂત થઈ જતી. તે એક સફળ સોફ્ટવેર કંપનીનો CEO અને ફાઉન્ડર હતો; અને એની સાથે એક કાબેલ ટેનિસ પ્લેયર પણ હતો. સ્ટેટ લેવલની બે ચેમ્પિયનશીપ તે જીતી ચૂક્યો હતો. એનું કસાયેલું પડછંદ દેહ સૌષ્ઠ્ય, વાળથી ભરેલી પહોળી છાતી, મજબૂત બાવડા અને રુંવાટીદાર હાથના જાડા કાંડા જોઈ મારી અંદરની સ્ત્રી વિવશ થઈ જતી. એની સાથે પ્રેમની નિયતિ સંભવી ન શકી એનો વસવસો મને આજીવન સાલશે એ વાતે મારું મન હતાશાની ઊંડી ખાઈમાં ખાબકી પડતું. મયૂરીના ઉજળા નસીબ પર હું મનોમન ઈર્ષાભાવમાં દાઝી જતી...

મારા માનસિક સંતાપને લીધે મેં ઘણાં દિવસથી મયૂરીને કૉલ કર્યો ન હતો. કશુંક વિચારીને મેં એને કૉલ કર્યો. હેલો હાયની ઔપચારિકતા બાદ મેં એને કહ્યું “હું તને મળવા માગું છું.”

“તો રાહ શેની જુએ છે?” તે હસીને બોલી, “કેટલા બધાં દિવસ થઈ ગયા તને મળ્યે? સાંજે પાંચ વાગે આવ. સાથે બેસીને ગપશપ મારીશું, જૂની યાદો તાજી કરીશું.”

એ દિવસે સાંજે પાંચ વાગે હું એકટીવા લઈને મયૂરીના ઘરે પહોંચી. ઝાંપો ખોલવાનો અવાજ સાંભળી મયૂરી એના દીકરાને તેડી બહાર આવી.

“પ્રિયલ! આવ આવ!” તે મને જોઈને ખુશહાલ ચહેરે ચહેડી, “તારી જ રાહ જોતી હતી.”

મેં જ્યારે મયૂરીના પ્યારા દીકરાને તેડી લીધો, ત્યારે મયૂરીએ હેરાનીથી મારો ચહેરો જોઈને પુછ્યું “ઓહ માય ગોડ, પ્રિયલ! આ શું થયું?” તે મારી આંખો નીચેના ડાર્ક સર્કલ્સ અને નિસ્તેજ ચહેરો નિરખીને ચિંતિત થઈ ઉઠી, “આટલી કમજોર કેવી રીતે પડી ગઈ? બીમાર હતી કે શું?”

“આજે બધું સત્ય તને જણાવીશ.” મેં ફિક્કી મુસ્કુરાહટ સાથે કહ્યું.

એ સમયે પ્રભાસ પણ ઘરે જ હતો. તેને જોતાં જ મારા દિલની ઘડકનો સત્તર વર્ષની તરુણીની જેમ તેજ થઈ ગઈ. તેણે આસમાની ટી-શર્ટ અને ગ્રે બરમૂડો પહેર્યાં હતાં. ચસોચાસ ફિટ બેસતી ટી-શર્ટની રાઉન્ડ નેકમાંથી તેની પૌરુષિ છાતીના વાળ સ્પષ્ટ દેખાતા હતાં. મારા હોઠ પર જાણે આખા આયખાની તરસ આવીને બેસી ગઈ, પણ મારી તરસ છીપાવનાર કોઈ નહોતું. મારા હોઠ સુકાતા જતાં હતાં, તરસ વધુ તીવ્ર થયે જતી હતી.

“અરે પ્રિયલ! શું વાત છે!” મને જોતાં જ પ્રભાસે મને હસમુખ ચહેરે આવકારી, “તારા સુંદર ચહેરાની ચમક ક્યાં ગાયબ થઈ ગઈ? ઋત્વિકના બર્થડે વખતે મળેલી લેખિકા અને અત્યારની લેખિકામાં જમીન આસમાનનો ફરક વર્તાય છે.”

મેં હસીને ચહેરા પર ખુશીના ભાવ લાવવાની કોશિશ કરી, પરંતુ મારી આંખોમાં તરતી ઉદાસી અને ચહેરા પર બેઠેલી નિસ્તેજતા હું ઈચ્છવા છતાં છુપાવી ન શકી.

“કોઈ કરુણ વિષય પર નવલકથા લખે છે કે અધૂરી લવ સ્ટોરી પર?”

હું પ્રભાસના ચહેરા પરના ભાવ જોઈ રહી. જો મેં એ સમયે હિંમત કરીને પ્રભાસ સાથે ભાગીને લગ્ન કર્યા હોત, તો મારી જિંદગી કેવી હોત એની રંગીન કલ્પના મારી આંખો આગળ દોડી ગઈ. એના પ્રશ્નનો જવાબ ટાળીને મેં કહ્યું, “હું મયૂરી સાથે અંગત વાત કરવા આવી છું.”

“શ્યોર. હું તો બસ મજાક કરતો હતો.” તેણે હસીને કહ્યું અને મારા પાસેથી ઋત્વિકને લઈ બહાર આંટો મારવા નીકળી ગયો.

હું અને મયૂરી બેડરૂમના બિસ્તરમાં બેઠા ત્યારે તેણે મારી સામે ચિંતિત ચહેરે, પણ થોડાં રમજૂક ભાવથી પૂછ્યું, “પ્રિયલ, ચંદ્રને ગ્રહણ લાગે છે એ તો સાંભળ્યું હતું, પણ તારા આ ચાંદ જેવાં મુખડાને શનું ગ્રહણ લાગ્યું છે?”

એની મીઠી રમજૂ સાંભળીને મારા હોઠ પર ઉદાસીમાં ડૂબેલી ફીક્કી મુસ્કાન તરી આવી. મયૂરી સાથેના એકાંતમાં મેં મારા હૃદય પરથી બધાં પડદા ઉઠાવી દીધા. મનની બધી ગાંઠો ખોલી દીધી. કશું પણ એનાથી છુપાવ્યું નહીં. મારી બધી વાત શાંતિથી સાંભળીને મયૂરીની આંખોમાંથી આંસુ છલકી પડ્યા. કશુંક વિચારીને તે બોલી,

“પ્રિયલ, મા બનવા તું ખરેખર ધર્મ સંકટમાં મુકાઈ છે. આટલા વર્ષોથી આવા અસંવેદનશીલ અને નામદ પુરુષ સાથે તું શું કામ બંધાયેલી છે?” તેણે ચિંતિત સ્વરે મારી આંખોમાં જોઈ પૂછ્યું, “આવા ઇશ્યુમાં શરમ કે ખચકાટ ન રખાય. તારે હિંમત કરી તારી સાસુને અને માબાપને સત્ય જણાવી દેવું જોઈએ.”

“હું જણાવીશ તો પણ પિયુષ પોતાનું સત્ય એમની સામે કબૂલ નહીં કરે. એમને ચૌન સમસ્યા છે એ રહસ્ય મારા સિવાય કોઈ બીજું જાણે એ તે સહન કરી શકતા નથી. તે મારા પર હાથ ઉઠાવે છે.”

“ઓહ માય ગોડ!” મયૂરીએ સહાનુભૂતિ ભાવે મારો હાથ હાથમાં લઈ લીધો, “પ્રિયલ, આઈ ફીલ સો સેડ ફૉર યુ! આખરે આવા મૃતપ્રાય લગ્નજીવનનો અર્થ જ શું છે? જે સંબંધમાં તારી ઈચ્છાઓ, સપનાઓ, આકાંક્ષાઓ, આઝાદી અને અધિકાર રૂઢિવાદીની જંજીરોમાં જકડાયેલા છે એમાં તું શું કામ હજુ કેદી બનીને બેઠી છે? શું કામ રિબાય છે તું? ડિવોર્સ ફાઈલ કરી મુક્ત થઈ જા.”

“કાશ, ડિવોર્સ લઈ મુક્ત થઈ શકતી હોત.” મેં ફળફળતો નિસાસો નાખ્યો, “મારા પિતાને મારા સસરાએ વીસ વર્ષ પહેલાં અમને આર્થિક રીતે ભાંગી પડેલી સ્થિતિમાં મદદ કરેલી, એમના ઋણના પથ્થર નીચે આજે પણ હું દબાયેલી છું. ડિવોર્સ હું ઈચ્છવા છતાં લઈ શકું એમ નથી.” કહેતાં મારી આંખોમાં ઝળઝળિયાં આવી ગયા. “ડિવોર્સની વાત ઉચ્ચારતા જ પિયુષ મારા પર હાથ ઉપાડી ચુપ કરાવી દે છે.”

“નામદ હોવા છતાં, એના પુરુષ-અહમની અકડ ઢીલી પડતી નથી.” મયૂરી રોષમાં ધીમેથી બબડી અને પછી મારી આંખોમાં જોઈ પૂછ્યું, “પ્રિયલ, તારી આ વેદનાનો એક ઉપાય

છે. તેં પેલી ફિલ્મ જોઈ છે? શું નામ એનું—?”

“વિકી ડોનર?” મેં એની આંખોમાં જોઈ એના મનમાં ચાલતો વિચાર વાંચી લીધો.

“ચેસ! વિકી ડોનર! તેં જોઈ છે?”

“હા.” હું ઉદાસ ચહેરે બોલી, “હું જાણતી હતી તું એ જ ઉપાય કહીશ.”

હવે તેણે મારી આંખોમાં વધુ ચિંતિત ભાવે જોયું.

“મયૂરી, મેં ઘણું વિચાર્યું સ્પર્મ બેન્કમાં જઈને સ્પર્મ ડોનરના સ્પર્મથી પ્રેગ્નેન્ટ થવા.” મેં એની સામે જોઈને કહ્યું, “ત્યાં જઈ મેં સ્પર્મ રિસીવ કરવાની આખી પ્રોસેસ જાણી. સોય વગરની સિરીજમાં ડોનરના શુક્રાણુને યોનિમાર્ગમાં દાખલ કરવામાં આવે છે. શુક્રાણુ કોષો પછી ગર્ભાશયમાં કુદરતી રીતે ટ્રાવેલ કરી હોપફૂલી ઇંડાને ફળદ્રુપ કરવા માટે આગળ વધે છે. એ રીતે હું ગર્ભવતી તો થઈ શકું છું, પણ ગર્ભવતી થવાની આ આખી ક્રિયા મારો અંતરાત્મા સ્વીકારવા તૈયાર નથી. કોણ મારા બાળકનો પિતા છે એ રહસ્ય મારાથી સહન થાય તેમ નથી. મારી કૂખમાં કોનું બીજ રોપાયું છે, એ પુરુષ સ્વભાવે કેવો છે, રંગ-રૂપે કેવો છે, એના શોખ કેવા છે, વિચારો કેવા છે આ બધું જાણ્યા-સમજ્યા વિના અજાણ્યા પુરુષનું બીજ મારી કૂખમાં હું કેવી રીતે રોપી શકું? એના બાયોલોજિકલ ગુણો, સંસ્કારો, વિચારો અને રંગ-રૂપ પણ મારા બાળકને મળવાના જ ને.”

મયૂરીએ વિચારમય થઈ હળવેથી હકારમાં માથું હલાવ્યું.

“પૈસાની જરૂરિયાત માટે સ્પર્મ ડોનેટ કરતાં પુરુષમાં ઉચ્ચ વિચાર, નીતિ-મૂલ્યો હોઈ શકે એ વાત સ્વીકારવા મારું મન ના પાડે છે. એક બાળકને કૂખમાં જન્મ આપવા આ બધું તપાસવું મને ખૂબ અગત્યનું લાગે છે. એક નવો જીવ પેદા કરવાની આ વાત છે. કોઈ સામાન્ય વાત નથી.” મેં ગંભીર ભાવથી એની સામે જોયું, “આપણે કોઈ જગ્યાએ પૈસા ઈન્વેસ્ટ કરતાં કે જમીન ખરીદતા પહેલાં એ વિશે રિસર્સ કરી છીએ, લગ્ન કરતાં પહેલાં સામેના પાત્રમાં ગુણો જોઈને લગ્ન કરી છીએ, તો આપણો વંશવેલો વધારવા કેવા પુરુષનું બીજ કૂખમાં રોપીએ છીએ એ જાણવું અગત્યનું નથી?”

મયૂરીએ સહમત થઈ હકારમાં માથું હલાવ્યું.

“હું જ્યારે સ્પર્મ ડોનર બેન્કમાં પ્રોસીજર જાણવા ગઈ હતી, ત્યારે મેં ત્રણ સ્પર્મ ડોનરને સ્પર્મ ડોનેશન રૂમમાંથી ડબ્બી લઈને બહાર નીકળતા અને કાઉન્ટર પર જમાં કરાવતા જોયેલા. એ ત્રણમાંથી બે તો અઢાર-ઓગણીશ વર્ષના હતાં. પોકેટ મની માટે સ્પર્મ ડોનેટ કરતાં હતાં.”

“ઓહ માય ગોડ!”

“અને ત્રીજો પુરુષ પચ્ચીસેક વર્ષનો હતો. એને મેં થોડાં દિવસ પછી એક યુવતી સાથે રેસ્ટોરન્ટમાં ચિકનના બાઈટ લેતા જોયો હતો. બસ ત્યારે જ મેં મનમાં દ્રઢ નિર્ધાર કરી લીધો કે, સ્પર્મ બેન્કમાંથી સ્પર્મ રિસીવ કરવાનો હું ક્યારેય વિચાર નહીં કરું.”

“હું તારી વાત સમજું છું, પ્રિયલ.” તેણે હેતાળ ભાવે મારા હાથ પર હાથ મૂક્યો, “મને નથી સમજાતું હું તારી કેવી રીતે મદદ કરું?”

મેં મયૂરીની આંખોમાં વારાફરતી જોઈને આંસુ ભરેલી આંખો લૂછી. મારા મનમાં ધૂમરી લેતી વાત કહેવા મેં ઊંડો શ્વાસ લઈ હિંમત સમેટી કહ્યું, “મયૂરી, તું મારી સૌથી નિકટની સહેલી છે. હું તારી મદદ ઇચ્છું છું.”

“હા બોલ, હું તારા માટે દરેક શક્ય કોશિશ કરીશ. બોલ કેવી મદદ જોઈએ છે?”

“હું જાણું છું કે, હું જે માગવા જઈ રહી છું એ ભાગ્યે જ કોઈ પત્નીને મંજૂર હશે, પરંતુ હું કોઈ—કોઈ અજાણ્યા પરપુરુષ સાથે સંબંધ પણ નથી બનાવવા ઇચ્છતી.”

“તું શું ઇચ્છે છે?” મયૂરીએ તેજ ઘડકતા દિલથી પૂછ્યું. તે મારી આંખોમાં તરતા ભાવ વાંચીને અડધી વાત સમજી ગઈ હતી.

“હું મારી કૂખ ભરવા માગું છું. માતૃત્વ પ્રાપ્ત કરવા માગું છું. મારે બસ તારો સાથ જોઈએ છે.”

“કેવો સાથ?” મયૂરીએ મૈત્રીભાવે અધીરાઈથી પૂછ્યું. “હું તને કઈ રીતે મદદ કરી શકું?”

“બસ તારે કેટલાંક દિવસ સુધી તારા હૃદય પર પથ્થર મૂકવો પડશે. થોડાંક દિવસ માટે તું મને તારો પતિ આપ. હું તારો આ ઉપકાર જીવનભર નહીં ભૂલું. હું એમની સાથે શારીરિક સંબંધ બનાવવા માગું છું. જ્યારે મારી કૂખમાં એમનું બીજ રોપાઈ જશે, ત્યારે હું એમની સાથેનો સંબંધ તોડી દઈશ.” મેં એકીશ્વાસે તેજ ઘડકતા હૈયે કહી દીધું.

મારી વાત સાંભળીને મયૂરી પૂતળાની જેમ સ્તબ્ધ થઈ ગઈ! વિસ્ફારિત નેત્રે મને જોઈ રહી, પણ એક શબ્દ પણ એના મુખમાંથી ન ફૂટ્યો. મેં મયૂરીનો હાથ પકડીને ભાવભરી વિનંતી કરતાં કહ્યું. “તું મારી આટલી વાત માની લે, મયૂરી. હું તારી જીવનભર અહેસાનમંદ રહીશ. તું બસ એમ સમજી લેજે કે, તું આ વિશે કશું જાણતી જ નથી.”

મયૂરી થોડી પળ કશુંક વિચારતી રહી. પછી મારા હાથ ઉપર હાથ મૂકી કહ્યું. “પ્રિયલ, તારો પ્રસ્તાવ સાંભળીને ખૂબ અજીબ લાગે છે. મારી માટે આ ઘણો કઠોર નિર્ણય છે. એક પત્ની જાણી જોઈને પોતાના પતિને પરસ્ત્રીના બિસ્તર પર સૂવા દેવા ક્યારેય તૈયાર થતી નથી, પરંતુ મારા દિલમાં હું તારી મનોવ્યથા અને દુઃખ મહેસૂસ કરી શકું છું. સારું હોત કે તે મને કશું કહ્યા વિના પ્રભાસ સાથે સંબંધ બાંધી લીધો હોત. પીઠ પાછળ પતિ શું કરે છે એ પત્નીને જ્યાં સુધી ખબર નથી પડતી ત્યાં સુધી એને દુઃખ થતું નથી.”

“હું તારી બેસ્ટફ્રેન્ડ થઈને તારી સાથે એવો વિશ્વાસઘાત કરવા નહોતી માગતી, મયૂરી. મારે તારી ઈજાજત જોઈતી હતી.” મેં સ્પષ્ટતા કરી.

મયૂરી હાર્ટ ફિંગર પર પહેરેલી વેડિંગ રિંગ પર નજર કરીને થોડી વાર ઊંડા વિચારમાં ખોવાઈ ગઈ. તેના ચહેરા પર જુદા જુદા ભાવ બદલાતા હતાં. ઊંડો શ્વાસ લઈને તે મારી સામે જોઈ રહી. પ્રભાસ સાથે શારીરિક સંબંધ રાખી મારી કૂખમાં એનું વીર્યબીજ રોપવા ‘હા’ કહેવી કે ‘ના’ એ તે નક્કી કરી શકતી નહોતી.

“ખ્લીઝ મયૂરી, ના ન પાડતી.” મેં તેના ચહેરાના ભાવપલટા જોઈને તેના હાથ ઉપર હાથ મુક્યો. મારી આંખોમાંથી આંસુ ખરી પડ્યા, “જો તું ના કહીશ તો હું કોઈની મદદ માગી નહીં શકું. તું ખૂબ સારી રીતે જાણે છે પ્રભાસ મારો પહેલો પ્રેમ છે. નિયતિએ અમારા પ્રેમને અમારી જીવનરેખા સાથે તો ન જોડ્યો, પરંતુ હવે નિયતિ અમારા પ્રેમનો અંશ અજીબ રીતે પ્રગટ કરવા ઇચ્છે છે.”

મયૂરીએ ઊંડો શ્વાસ લઈને મારી આંખોમાં જોયું. “હવે તે મને બધું કહી જ દીધું છે તો હું થોડાં દિવસ મારા હૃદય પર પથ્થર મૂકી દઉં છું.”

મયૂરીનો જવાબ સાંભળીને મારા ચહેરા પર આશાનો સૂર્યોદય થયો. વર્ષોથી છાતી

ઉપર લદાયેલો બોજ એક પળમાં જાણે ઉઠી ગયો.

“પણ સાંભળ પ્રિયલ, આપણી વચ્ચે જે વાત થઈ છે એ વિશે હું પ્રભાસને કશું જ નહીં કહું.” મયૂરીએ મારી સામે ગંભીર ભાવે જોયું, “તું પોતે જ એમને તારા પ્રેમપાશમાં લઈ સંબંધ બાંધજે. જો પ્રભાસ ના પાડશે, તો હું તારી કોઈ મદદ નહીં કરું. તું એમને મનાવવા એવો એક શબ્દ ન ઉચ્ચારતી કે, ‘મયૂરીએ આ સંબંધ માટે મને ઈજાજત આપી છે.’ તમે બંને ક્યાં મળશો એ પણ તમે જ નક્કી કરજો. અને સૌથી અગત્યની વાત,” તેની આંખો અને ચહેરા પર વધુ ગંભીરતા ઉપસી આવી, “તમારા બંનેના સંબંધને લીધે મારા અને પ્રભાસના સંબંધ વચ્ચે કોઈ કડવાશ ન આવવી જોઈએ.”

“નહીં આવવા દઉં, આઈ પ્રોમિસ.” હું મયૂરીની બધી જ શરત માનીને અત્યંત ભાવુક થઈ ઉઠી. તેને આલિંગીને મેં ગળગળા અવાજમાં કહ્યું “તને હું જીવનભર સગી બહેનની જેમ માનીશ, મયૂરી. તારું દિલ બહુ મોટું છે.”

*

મારા માટે પ્રભાસને પ્રેમપાશમાં લેવો ખૂબ જ આસાન સાબિત થયું. મેં સૌથી પહેલી શરૂઆત સોશિયલ મીડિયા પર તેની સાથે ચેટિંગ દ્વારા કરી. જૂની રોમેન્ટિક યાદો તાજી કરી, ધીરે-ધીરે મેં દિલની વાતો શાયરીઓ દ્વારા એને વ્યક્ત કરી અને પછી ક્યારે ચેટિંગ પરથી અમે ડેટિંગ સુધી પહોંચી ગયા એની પણ ખબર ન રહી. પ્રભાસ હજુ પણ એક દિલકેંક પુરુષ હતો. મારા કોમ્પ્લીમેન્ટની તેની ઉપર જાદુઈ અસર થતી હતી.

બે મહિનાની અંદર જ અમે એકબીજાની ખૂબ નજીક આવી ગયા. ત્રણ-ચાર ડેટ પછી તેણે એક દિવસ હોટલમાં મળવા મારી સામે પ્રસ્તાવ મૂક્યો. એ સમયે મારી આંખો સામે મયૂરીનો ચહેરો તરવરી ઊઠેલો. ભીતરમાં અજીબ અપરાધભાવ ડંબવા લાગ્યો હતો, પણ મારી અંદરની સ્ત્રી ખરા અર્થમાં પુરુષ કહી શકાય તેના સહવાસમાં ઓગળી જવાની અઘીરાઇ સહન કરી શકતી નહોતી. મારી ભીતરમાં દસ વર્ષથી ગોરંભાયેલી દેહતરસ તૃપ્ત થવા બેચેન થતી હતી...

મારા પિરિયડ્સ શરૂ થાય તેના બાર-તેર દિવસ પહેલાં મેં પ્રભાસના પ્રસ્તાવનો સ્વીકાર કર્યો. મેં મનમાંથી નીતિ-મૂલ્યો અને મર્યાદાના બધાં જ બંધનો ઉતારી ફેંક્યા. હું કપાયેલી પતંગની જેમ પ્રભાસની રૂંવાટીદાર છાતીમાં છુપાઈ ગઈ. તેણે મને એમની બાહુપાશમાં બાંધીને ગાઢ આલિંગન આપ્યું, મારી આંખોમાં જોઈને મને મદહોશ કરી મુકે તેવા તસતસતા પ્રગાઢ ચુંબન ભર્યા.

તેણે મજબૂત બાહુમાં મને ઊંચકી અને પ્રેમીની જેમ બિસ્તરમાં કોઈ ફૂલની જેમ કાળજીથી બિછાવી. તેણે થોડી છેડછાડ અને ચુંબનો સાથે મારા દેહ પરથી એક પછી એક તમામ આવરણો ઉતાર્યા. ગણતરીની પળોમાં અમે બંને એકબીજા સામે તદ્દન નિર્વસ્ત્ર હતાં. મારી અંદર સંકોચ, શરમ અને ડર ધક્કામુક્કી કરતાં હતાં...

એ દિવસે પ્રભાસે મારી વર્ષોથી અતૃપ્ત દેહધરા પર ધોધમાર વર્ષાને પ્યાસ બુઝાવી. એ ધનિષ્ઠ પળોમાં મેં એને મનથી પતિ માનીને જ શૈયાસુખ માણ્યું. પહેલીવાર પુરુષના સંતોષકારક સહવાસે મારી અંદરની તરસી સ્ત્રીના રોમ રોમ ઝંકૃત કરી મૂક્યા. એ દિવસે બે અઘૂરા પ્રેમીનું અજીબ રીતે મિલન થયું હતું. મારી સાચી સુહાગરાત તો મેં એ દિવસે માણી હતી... પ્રભાસની બાંહોમાં મેં ભીતરમાં એવા મીઠા સંતોષ અને સુકુનનો ગાઢ અહેસાસ માણ્યો કે, મન એના સાંનિધ્યથી ક્ષણાર્ધ પૂરતું પણ અલગ થવા તૈયાર નહોતું.

કાશ, હું એ રોમેન્ટિક અને ઇન્ટિમેટ પળો હંમેશા માટે થંભાવી શકતી હોત...

*

ચૌદ દિવસ પછી, મારા શરીરમાં મેં પહેલાં ક્યારેય નોંધ્યા નહોતાં એ પ્રકારના બદલાવ થવા લાગ્યા. મેં પ્રોગ્રેન્સી કિટ દ્વારા ટોયલેટમાં ટેસ્ટ કર્યો. જે રિઝલ્ટ આવ્યું એ જોઈને હું ખુશીની માર્ચી પાગલ થવા લાગી. બે લાઈન દૃશ્યમાન થતા જ મને વિશ્વાસ ન બેઠો કે હું ગર્ભવતી છું! મેં ફરીથી પ્રોગ્રેન્સી કિટનો ટેસ્ટ કરીને તપાસ્યું ત્યારે ફરીથી બે લાઈન દેખાઈ! ખુશી ન જીરવાતા હું બાથરૂમમાં નાચીને ભાવુક થઈ ઉઠી.

ગર્ભ રહ્યાંના અણસારો દેખાવા લાગતાં જ મેં પ્રભાસને મારી મજબૂરી બતાવીને એની સાથેના ઘનિષ્ઠ સંબંધ પાછળ પૂર્ણવિરામ મૂકી દીધું. પ્રભાસે પણ જે બન્યું એ લાગણીના આવેશમાં બની ગયું એમ જણાવીને મારી રૂબરૂમાં માફી માંગી ત્યારે મારું હૃદય લાગણીવિભોર થઈ ઉઠ્યું. ત્યારે હું પ્રભાસની આંખોમાં એક ન સમજાય એવી ઘનિષ્ઠ લાગણી અનુભવી શકતી હતી. એને બિલકુલ અહેસાસ નહોતો કે, એણે મારા જીવનમાં કેટલો ઊંડો ખાલીપો ભરી દીધો હતો. મારી કૂખમાં જે બાળક ઉછરશે એમાં પ્રભાસના અંશો હશે, તે એનો પિતા હશે, પરંતુ આ વિશે ક્યારેય મારા અને મયૂરી સિવાય કોઈને ખબર નહીં હોય. આ વિચારમાત્ર મારી અંદર અજીબ ઉત્તેજના સાથે વિચિત્ર ડર જગાડતો હતો.

ગર્ભ ધારણ થયા બાદ મારા શરીરમાં પરિવર્તન આવવા લાગ્યું. મારા ગાલ પરની લાલીમા જોઈને સાસુમાને એ સમજતાં વાર ન લાગી કે, હું મા બનવાની છું. જ્યારે મેં એમને કહ્યું કે: ‘તમે દાદી બનવાના છો.’ ત્યારે તેમનો મનમયૂર નાચી ઉઠ્યો. અત્યાર સુધી હું એમની આંખમાં કણાની જેમ ખટકતી હતી, ને હવે તે મને પોતાની દીકરી સમજીને વર્તવા લાગ્યા. મારી કૂખમાં બાળકનો પિંડ ઘડાઈ રહ્યો હતો અને તેમના મનમાં પૌત્રને રમાડવાના મનસૂબા ઘડાઈ રહ્યાં હતાં. તે મારા પર ભરપૂર પ્રેમ વરસાવવા લાગ્યા. મારી નાની-નાની બાબતોમાં કાળજી લેવા લાગ્યા. આખરે હું તેમની માટે ખુશીઓનો ખજાનો લઈને આવવાની હતી!

“મારી પુત્રવધૂને કોઈની નજર ના લાગે!” એમ કહીને તેમણે મારા ઓવરણ ઉતાર્યા. હૈયે હરખ ન સમાતા તેમણે બંને હથેળીમાં મારો ચહેરો મનભરી નીરખીને બધાઈ આપતા બોલ્યા, “કેટલા વર્ષો પછી ખુશીનો ખજાનો લઈને આવી છે. દિવસ ગણતાં-ગણતાં મારા તો વાળ ઘોળા થઈ ગયા. મોડા-મોડા પણ તેં મારી મુરાદ પૂરી કરી. ઈશ્વર તારી બધી મનોકામના પૂરી કરે.” કહીને મને ગળે લગાવી લીધી.

જ્યારે બેડરૂમમાંથી પિયુષ બહાર નીકળ્યા ત્યારે મમ્મીજી તેમના પર ગુસ્સે થઈ બોલી ઉઠ્યા, “અરે મુરખા, પ્રિયલ ગર્ભવતી છે. એની માટે સૂકામેવા, ફળફળાદી અને સારી સારી પૌષ્ટિક વસ્તુઓ ખાવા લેતો આવ. હવે એક નવો મહેમાન ઘરમાં આવવાનો છે.”

પિયુષે ચોંકીને એમની સામે અને મારી સામે જોયું. એમને આ વિશે કશી જ ખબર નહોતી. ઘણાં દિવસોથી અમારા વચ્ચે અબોલા ચાલી રહ્યાં હતાં. એ સમયે તેમણે ઘણી મુશ્કેલીથી પોતાનું મન શાંત કર્યું. તે કોઈને પોતાના મનની વાત કહી શકતા નહોતાં કે, મારા પેટમાં કોઈ બીજાનું બચ્ચું ઉછરી રહ્યું છે.

તેમને આ ડંખ હવે સહન કરવાનો જ હતો. પોતાની ઈજ્જત બચાવવા અને લગ્નજીવન ટકાવી રાખવા માટે આ તેમની એક મજબૂરી હતી અને અતિઆવશ્યક પણ હતું. પોતાની માની ખુશી તે આગને હવાલે કરી શકે તેમ નહોતાં. પિતા હતાં નહીં, મા જ બધું હતી, એટલે માની ખુશીઓ માટે આ લોહીનો ઘૂંટ એમને પીવાનો જ હતો. જ્યાં સુધી મા જીવે છે

ત્યાં સુધી તેમણે ખુશ હોવાનો દેખાડો કરવો જ પડશે.

સાસુમા રાત-દિવસ મારી સેવામાં રહેવા લાગ્યા. મારા વિશેની નાનામાં નાની વસ્તુની ચિંતા કરતાં. મને કોઈ કામ કરવા ન દેતા. પરંતુ પિયુષ મારાથી ખૂબ ગુસ્સે રહેતાં. કોઈ રીતે વાત ન કરતાં, તેમના સ્વભાવ અને વ્યવહારમાં એટલી બેરુખી હતી કે, મને મન થતું તેમની અસલિયત ખોલી દઉં, પરંતુ પરિવારની પ્રતિષ્ઠા અને મર્યાદાનો ખ્યાલ કરી હું ચુપ્પી સાધી લેતી. આ કેવી વિડંબના હતી કે, જ્યાં સુધી હું મર્યાદાની અંદર રહીને સાસુ અને પતિ માટે ખુશીઓ સમેટવા ઇચ્છતી હતી તો દુઃખોના કાંટા સિવાય બીજું કશું હાથ ન લાગ્યું, પરંતુ જ્યારે મર્યાદાનું ઉલ્લંઘન કર્યું, સામાજિક મૂલ્યો તોડી દીધા અને અનૈતિક કાર્યને અંજામ આપ્યું, તો સાસુમાના ખોળામાં ખુશીનો અંબાર લાગી ગયો...

*

નિયત સમય આવતા મેં એક પ્યારી બેબી ગર્લને જન્મ આપ્યો. નર્સ નવજાત શિશુને કપડાંમાં લપેટીને મારા હાથમાં મૂકીને બોલી, “મુબારક હો જી, લડકી હું છે.”

આ સાંભળીને સાસુમાના હૈયે ઘ્રાસકો પડ્યો! ચહેરા પર સ્તબ્ધતા છવાઈ ગઈ. તેમની નજર મારા હાથમાં સૂતેલા શિશુ તરફ જવાને બદલે નર્સની તરફ એવા અવિશ્વાસભાવથી જોઈ રહ્યાં, જાણે નર્સે બાળક બદલી દીધું હોય.

“છોકરી જન્મી છે?” તેમના મોંમાંથી આઘાતમાં ડૂબેલું અચરજ પડવાયું.

“કેમ દાદીમા? તમે મારું મોં આવી રીતે કેમ તાકી રહ્યાં છો?” નર્સે હસીને મારી સામે જોઈ આડકતરી રીતે વ્યંગ મારતા કહ્યું “દાદીમા બિચારા વિચારી રહ્યાં હશે કે, આ છોકરી ક્યાંથી પેદા થઈ ગઈ? તેમને તો છોકરાની યાહત રહી હશે, ખરું ને દાદીમા?”

સાસુમાના ચહેરા પર છોકરી જન્મી છે એનો ઝટકો હજુય ઓસર્યો નહોતો. હું કશું કહું એ પહેલાં નર્સે એમના ખભા પર હાથ મૂકીને કહ્યું

“દાદીમા, તમે એક સ્ત્રી છો. તેમ છતાં તમે સમાજ અને પરિવારમાં છોકરીનું મહત્વ નથી સમજતાં? એટલું જાણી લો કે, એક છોકરા કરતાં વધુ ખુશીઓની વસંત એક છોકરી જ પરિવારમાં લાવે છે. જ્યારે દીકરીઓ ઘરમાં રહીને માબાપની સેવા કરે છે ત્યારે દીકરાઓ બહાર જઈને મોજમસ્તી કરતાં હોય છે. તમારે તો ખુશ થવું જોઈએ કે, તમારા ઘરે લક્ષ્મી આવી છે. તમારી પુત્રવધુએ એક દીકરીને જન્મ આપ્યો છે.”

સમજદાર નર્સની વાત સાંભળીને સાસુમાના ચહેરા પરથી નિરાશાના ભાવ ખંખેરાઈ ગયા.

*

ત્રીજા દિવસે હું મારા બાળકની સાથે ઘરે આવી ગઈ. મારા મમ્મી-પપ્પા અને મારી નાની બહેન પણ ઘરે આવ્યા હતાં. તેઓ બાળકની છઠ્ઠી સુધી સાથે રહેવા માગતા હતાં. બધાં ઈચ્છતા હતાં કે, બાળકની છઠ્ઠી ધામધૂમથી મનાવવામાં આવે.

એ ત્રણ દિવસમાં સાસુમાનું મન પણ પૌત્રી પ્રત્યેના પ્રેમથી ભરાઈ ગયું. નર્સની વાત તેમના હૃદયને સ્પર્શી ગઈ હતી. તેમણે ખુશી ખુશી છઠ્ઠી મનાવવા માટેની સ્વીકૃતિ આપી દીધી, પરંતુ પિયુષે સ્પષ્ટ ના પાડી દીધી કે, કોઈ જન્મ મનાવવામાં આવશે નહીં. બધાંનો ચહેરો લટકી ગયો. મેં કારણ પૂછ્યું તો તે કોઈ કારણ જણાવ્યા વિના ઘરની બહાર નીકળી ગયા. એમના બહાર ગયા પછી સાસુમાએ કહ્યું “એના ના કહેવાથી શું ફરક પડે છે? મારા ઘરે તો લક્ષ્મી

આવી છે. હું તો ધૂમધામથી જશ્ન મનાવવાની. વેવાઈ, તમે પંડિતજીને બોલાવી બધી તૈયારી કરવાનો પ્રારંભ કરી દો.”

*

એ રાતે પિયુષ ઘણાં મોડા ઘરે પાછા ફર્યા. બધાં તેમની રાહ જોઈ રહ્યાં હતાં. તે જમવાનું બહારથી જ જમીને આવ્યા હતાં. તેમણે કોઈની સાથે વાત ન કરી. બધાંએ એમને જમવા માટે પૂછ્યું તો એમણે ના પાડી દીધી, ને ચુપચાપ બેડરૂમમાં જતાં રહ્યાં. પિયુષના આ પ્રકારના વર્તન પર બધાંને આશ્ચર્ય થઈ રહ્યું હતું કે, તે આવું કેમ વર્તન કરી રહ્યો છે? –

પરંતુ તે આવું કેમ કરી રહ્યાં હતાં એ વિશે કોઈને કશી ખબર નહોતી. તે ઈચ્છવા છતાં કોઈને કશું જણાવી પણ શકતા નહોતાં. તેમના મનની વાત તો ફક્ત હું જ જાણતી હતી. જમીને બધાં પોતપોતાના રૂમમાં જતાં રહ્યાં ત્યારે મેં ઘોડિયામાં બાળકીને સુવડાવી. પિયુષ બાલ્કનીમાં ઊભાં ઊભાં સિગારેટ પીતા હતાં. તે મનમાં વિચારોનું તોફાન શમાવવાનો પ્રયત્નો કરી રહ્યાં હતાં. હું ઊભી થઈને બાલ્કનીમાં ગઈ. મેં એમને ત્યાં મૂકલી લોન્જ ચેરમાં બેસવાનું કહીને એમની બાજુમાં બેઠી.

“હું જાણું છું કે તમે દુઃખી છો અને મારાથી નારાજ પણ છો.” મેં એમની આંખોમાં જોઈને લાગણીભાવથી સમજાવવાની કોશિશ કરી, “પરંતુ તમે જ કહો, આના સિવાય મારી પાસે બીજો વિકલ્પ શું હતો?” ત્યારે મેં મારી ચુપ્પી તોડી દીધી હતી. ઘણાં દિવસ પછી હું તેમની સામે બોલી હતી. તેમના ચહેરાના તંગ મુખભાવ પરથી હું કળી શકતી હતી કે તે મારા પર ખૂબ ક્રોધિત છે, અને એ ક્રોધ દબાવવા સખત પ્રયત્ન કરી રહ્યાં છે. તે મારી આંખોમાં જોઈ રહ્યાં, પણ કશું બોલ્યા નહીં ત્યારે મેં આગળ કહ્યું, “તમે જ મને જણાવો કે, જો હું આવું ન કરતી તો જિંદગીભર ‘વાંઝણી’ હોવાનું લાંછન લઈને ઘુટનભરી જિંદગી જીવતી, અને તમે સાસુમાના મહેણાંટોણાં ક્યાં સાંભળ્યા છે? હું એમને સચ્ચાઈ કહેવા માગતી કે, હું વાંઝણી નથી. કમી કોનામાં છે એવું સાબિત હું કરી શકતી હતી.”

પિયુષની નજર ઝૂકી ગઈ.

“પણ મારે એમની નજરમાંથી તમારી ઈજાજત ઓછી નહોતી કરવી. જો હું ડિવોર્સ લેત તો તમારી બદનામી થાત. ડિવોર્સ માટે સ્પષ્ટ કારણ બતાવવું પડત. તમે જ કહો, એવું થાત તો તમે સમાજમાં પ્રતિષ્ઠિત જીવન જીવી શકત? તમે દુનિયાને શું મોઢું બતાવત? અને શું સાસુમા તેમની પૌત્રીનું મોઢું જોયા વિના જ આ સંસારમાંથી વિદાય ના થઈ જાત?” હું ભાવુક બનીને ઘણાં સમયથી દિલમાં દબાવેલી વાત કહેવા લાગી અને તેઓ ચુપચાપ સાંભળતા રહ્યાં.

“તમે જોઈ રહ્યાં છો કે, મારા એક અનૈતિક કદમને લીધે કેટલા બધાં લોકોના ચહેરા પર આનંદનો આબિલગુલાલ ઊડે છે. બધાંના હૈયામાં ખુશીનો સાગર ઘૂઘવે છે. મમ્મીજીની ખુશીનો તો તમે હજુ અંદાજો પણ લગાવી શકતા નથી.”

“પરંતુ એક બાળક માટે તે પોતાની ઈજાજત દાવ પર શું કરવા લગાવી?” પિયુષ અચાનક દાંત ભીંસીને બોલ્યા, “શું આપણે નિઃસંતાન રહી જીવન વિતાવી ન શકત?”

“બિલકુલ જીવન વિતાવી શકત, પરંતુ એ રીતે હું જીવનભર કપાળેથી વાંઝણી હોવાનું લાંછન ભૂંસી શકી ન હોત. સૂખ-શાંતિથી જીવી શકત નહીં. મમ્મીજી જ્યાં સુધી જીવત ત્યાં સુધી મને મહેણાંટોણાં મારી મારીને મારી જિંદગી નર્ક બનાવી દેત. દુનિયાભરની નજરોમાંથી છૂટતા શકના તીરથી મારું આત્મસન્માન લીરેલીરા થઈ જાત, મારું સ્ત્રીતત્વ લોહીલુહાણ થઈ જાત. તમે આ બધાં વિશે કેમ નથી વિચારતા? સાસુમા તો મને તમારાથી

ડિવોર્સ અપાવીને તમને બીજી યુવતી સાથે પરણાવવાનું પણ વિચારી રહ્યાં હતાં. આખી દુનિયામાં મારા ‘વાંઝણી’ હોવાની વાતો વહેતી કરતાં હતાં. તમે એમની ખુશી માટે બીજી સ્ત્રીની જિંદગી બરબાદ કરી દેત? તમે થોડાં શાંત મનથી વિચારો. આ વાત ફક્ત આપણે બંનેને જ જાણીએ છે.” મારાથી વધુ ભાવવિભોર થઈ જવાતા મેં એમનો હાથ હાથમાં લઈ લીધો, “પિયુષ, તમે એકવાર આ બાળકને આપણું પોતાનું માનીને તો દેખો. પછી તેનું પાલન-પોષણ કરવામાં તમને જે ખુશી પ્રાપ્ત થશે એ બીજી કોઈ વસ્તુમાં પ્રાપ્ત નહિ થાય.”

“પરંતુ આ બાળક મારું નથી! આમાં મારું લોહી ક્યાં છે?” તેમણે ખિન્ન થઈ તર્ક આપ્યો.

“તો પછી તેને બીજાની દીકરી માનીને સ્વીકારી લો.” મેં આંસુ લૂછીને થોડાં કડક ભાવથી એમની આંખોમાં જોયું, “આ બાળકીના શરીરમાં કમસેકમ મારું લોહી તો છે.”

“પરંતુ હું મારા મનને કેવી રીતે સમજાવું?” તેમણે દાંત ભીંસીને મારી સામે જોયું.

“એ મને નથી ખબર, પણ એક વાત સમજી લો. આવું કરવામાં જ આપણાં બંનેની ભલાઈ હતી. હવે સમાજમાં આપણે ઈજ્જત સાથે જીવી શકીશું.”

“પરંતુ મને માનસિક કષ્ટ થઈ રહ્યું છે!” પિયુષે દાંત ભીંસીને ગુસ્સામાં કહ્યું.

“તમારું માનસિક કષ્ટ મારા માનસિક કષ્ટ કરતાં વધુ નથી. તમે તમારી યૌન અક્ષમતા જાણવા છતાં મને અંધારામાં રાખીને મારી સાથે લગ્ન કર્યા. અને મને મહેણાંટોણાં, લાંછન અને ઉલાહનાઓની આગમાં સળગવા માટે તરછોડી દીધી.” હું થોડાં રોષમાં આવીને બોલી, “તમે કરેલો વિશ્વાસઘાત મેં મન મારીને સ્વીકારી લીધો છે. જે બન્યું એને ભૂલીને આગળ વધવામાં હવે આપણાં બંનેની ભલાઈ છે. તમે બસ તમારી જાતને સ્વીકારો અને સોય બદલો. પછી બધું જ બદલાઈ જશે. નહિતર જે છે એ પણ એક દિવસ ગુમાવી દેશો.”

મારી વાતની અસર એમની પર થવા લાગી. એમના મુખભાવ ઢીલા પડ્યા. મેં એમના ખભા પર હાથ મૂકીને એમના ગાલ પર હથેળી મૂકી. અમે બંને એકબીજાની આંખોમાં જોઈ રહ્યાં. મેં સ્નેહથી એમને કહ્યું, “હવે હું તમને વિશ્વાસ આપું છું કે, મારા કદમ ક્યારેય ડગમગાશે નહીં. તમારી અપેક્ષા અને મમ્મીજીના મહેણાંટોણાંથી બહાર નીકળવા મેં હૃદય પર પથ્થર મૂકીને આ કદમ ઉઠાવ્યું છે. મને શોખ નથી થયો. જો આ ન કર્યું હોત, તો તમારી કમજોરી પૂરી દુનિયાને ખબર પડી જાત. અથવા તો હું જીવનભર વાંઝણી સ્ત્રી હોવાનું લાંછન લઈને જીવત. તમારી ઈજ્જત બચી રહે અને મારી ઉપર લાગેલા લાંછનના ડાઘ નીકળી જાય એ માટે મેં પરપુરુષનો સહારો લીધો.” આટલું કહેતાં મારો લાગણીઘૂંટ્યો અવાજ લડખડાયો, “આઈ એમ સૌરી.”

“નો. યુ શૂડ નૉટ બી સૌરી...” એમણે મારા હાથ પર હાથ મૂકી ભીના અવાજમાં કહ્યું, “આઈ એમ સૌરી. તેં જે કર્યું એને હું સ્વીકારી લઉં છું, અને આજથી આપણે એક નવી શરૂઆત કરીએ. આઈ લવ યુ...”

તેમણે બીજી જ પળે મને આલિંગનમાં ભરી લીધી. તેમનો ભીનો અવાજ સાંભળી મારી આંખો આસુંથી છલકાવા લાગી...

* * * * *

JOIN CHANNELS

.....

[HTTPS://T.ME/EBOOKSIND](https://t.me/ebooksind)

[HTTPS://T.ME/BOOKS_KHAZANA](https://t.me/books_khazana)

[HTTPS://T.ME/GUJARATIBOOKZ](https://t.me/gujaratibookz)

[HTTPS://T.ME/MARATHIBOOKZ](https://t.me/marathibookz)

સ્પેશિયલ ડિસ્કાઉન્ટ ઑફર

વાચક મિત્રો, તમે મારા પુસ્તકોની હાર્ડકોપી ઘરે બેઠાં બેઠાં મેળવવા માગતા હોવ, તો મારા વૉટ્સએપ નંબર પર મેસેજ કરો. અમે ‘સ્પેશિયલ ડિસ્કાઉન્ટ’ સાથે તમને પુસ્તકો મોકલી આપીશું. જો તમે સ્ટુડન્ટ કે દિવ્યાંગ હોવ, તો તેમને ‘સુપર સ્પેશિયલ ડિસ્કાઉન્ટ’ આપીશું...

વૉટ્સએપ નંબર: ૯૪૦૮૪ ૨૩૪૧૩

મારી યુટ્યુબ ચેનલ પર વાર્તાઓ સાંભળવા સર્ચ કરો: Parth Toroneel
આભાર!